

ARREGGEL

Ára 20 fillér

SZERKESZTŐSÉG ES KIADÓHIVATAL:
VI. KERÜLET, TERÉZ-KORUT 52. SZÁM
SZERKESZTŐSÉG ES KIADÓHIVATAL
TELEFON: AUTOMATA 278-82 ES 278-83

MEGJELENIK MINDEN HÉTFŐN REGGEL

FELELŐS SZERKESZTŐ: LÁZÁR MIKLÓS

Előfizetési ár (csak vidékre) egy negyed évre 240 pengő. Egyes szám ára 30 Groschen 3 dinár, 120 lira, 2 francia frank, 10 lei

TELEFONOK VASÁRNAP DELUTANTOL
REGGELIG: JOZSEF 303-30, JOZSEF 310-16

XI. évfolyam

Budapest, 1932 augusztus 29

35. szám

Purgly miniszter megbukott Mezőcsáton, Eckhardt Tibor 98 szótöbbséggel győzött

Az országgraszoló ellenzéki győzelem politikai következményei

(A Reggel tudósítójától.) Eckhardt Tibor a mezőcsáti mandátum! Megesett, ami a forradalmatani új magyar alkotmányosság történetében példa nélkül áll: a földművelésügyi miniszter, Purgly Emil, elesett a mezőcsáti csatában.

Eckhardt Tibor 2082, Purgly Emil 1986 szavazatot kapott; az ellenzék jelöltjét a földművelésügyi miniszterrel szemben 98 szótöbbséggel választották képviselővé.

A kormánypart betetőzte időszaki választási kudarcait. Birtokállományából ezen a forró augusztusi vasárnapon a harmadik választókerületet ragadta el az előretörő független kisgazdapárt. A kisvárdai debale után még azt hangoztatták, hogy ezt az útközvetet vezérkar nélkül vívták, egyetlen miniszter sem állott ki a magárahagyott jelölt segítségére, akinek megválasztása különben sem volt szívügye vagy presztízs-kérdése az ezidőszerinti kormányzó pártnak. Édes Antal elhunytával megüresedett mezőcsáti kerületben azonban minisztert jelöltet, Purgly Emil földművelésügyi minisztert, szóval egy

99 százalékgig agrárkerületben a magyar agrártársadalom hivatalos vezérét küldték a frontra az egységes párt zászlótartójaként.

Purgly miniszter egyénileg intakt férfiu. Minisztersége előtt a csanádi főispánságon kívül az ország egyik legtevékenyebb mezőgazdasági kamarájának elnöke. Mit mondhat most a kormánypart bukása enyhítésére vagy védelmére, amikor Mezőcsát immár három hete a közérdeklődés középpontjában áll és a kormánypart és a polgári ellenzék

sorsdöntő birkózásának

színhelyévé vált. Gaal Gaszton pártja Eckhardt Tibort, a megyeszékhely független kisgazdapárti képviselőjét állította szembe Purgly miniszterrel. Eckhardt egyévi tör-

vényhozói működése után nemesak a letargikus álmából ébredő nemzeti közvélemény egyik reménysege, de a szűkebb Borsod ellenzéki polgárságának vezérégyénisége. Borsodban, mint a szomszéd megyékben is és általában Csonkamagyarországon, kevés kivétellel, tíz év óta nem a polgárság választott, hanem a központi hatalom hatósági segédlettel nevezte ki a képviselőt. Igazi követválasztás tehát, ahol a népkarát a meghatározott törvényes formák között érvényesíthetett, alig volt hazánkban az eiramlótt tiz esztendőben, ahol kormányparti képviselőt küldtek be az országházba. Már azért is, mintán a polgárság önrendelkezési joga merő illuzióvá vált, az ország közvéleménye izgalmas érdeklődéssel, de valljuk be, kétkedve, sőt reménytelenül nézett a mezőcsáti választás eredményére elé. Különösen a fővárosban kevesen tudták, hogy

az utóbbi esztendőben a falusi társadalom igen nagy és hatásaiban kiszámíthatatlan átalakuláson ment át.

A vidék minden rendű és rangu független polgársága, gazda, kereskedő, iparos úgy érzi, hogy tíz évig politikai jobbagyágban tartották, önrendelkezési jogától megfosztották és gazdaságilag könnyelműen és kegyetlenül megkároították: nincs hite többé a kormánypartban és a magyar jövődö pionírjainak azt a nemzeti ellenzékét vallja, amely élesen szemben állott és az eddigi képviselőválasztásokon mindig felülről döött az uralkodó rendszerrel szemben.

Ez az elementáris közhangulat bukattott minisztert Mezőcsáton, dacára annak, hogy négy miniszter, ötven kormányparti képviselő, az egész hivatalos és félhivatalos apparátus sorompóiban állott Purgly Emil megválasztása érdekében.

A régi időben Baján és Nagyváradon győzte le így Dávid — Góliátot, az ellenzéki jelölt a minisztert és nem érdekelt, hogy min-

dig száznál kevesebb szavazattöbbséggel. A mezőcsáti országgraszoló és politikailag ma még kiszámíthatatlan következményekkel járó eredmény A Reggel olvasótáborára számára nem hathat a meglepetés lélekzet-visszafojtó erejével. Legutóbbi számunkban megirtuk, hogy a mezőcsáti birkózás 80—150 szavazaton dől el és hogy dacára az ajánlások megtevésztő számának, a független kisgazdapártnak elvitathatatlan többsége van a kerületben.

Mezőcsát, Emőd és Igrici döntötte el a bajvivást,

az utóbbi községben félév előtt a esendörök összetörték a Gaal Gaszton-párt elnökét, Takács Lajos nevű értelmes, becsületes kisgazdát, anélkül, hogy ezt a jogtalan és okatlan büntetést a legesekélyebb megtorlás is követte volna.

Eckhardt Tibor, mint a borsodi ellenzék vezére, ezért az igrici kisgazdaért vivott nehéz párbaft Borbély-Maczkzy Emil főispánnal

és most, a választáson az igrici népet se igérettel, se fenyegetéssel nem lehetett eltántorítani az ellenzékétől.

Ebben a faluban már kora délelőtt 200 szótöbbséggel vezetett a független kisgazdapárt.

Emődön, amelyet magának könyvelt el a kormánypart, annak a községi díjnoknak köszönjék Eckhardték lehengerelő többségét, aki gróf Hunyady Ferenc képviselőt a esendörkordon negyszögében bokszerrel inzultálni merészelt. Itt a nép lekintélytisztelete győzött, amelyet lelke mélyéig fölháborított, hogy a hatóság nem az inzultáló síhederre, hanem a törvényhozóra tette a kezét. Talán egyedül Eckhardt mezőcsáti előretörése meglepő, bár Ulain Ferenc, aki a kerület székhelyén vezette a választást, egy hét előtt babonás biztonsággal hirdette ki a szavazatok arányszámát. Tiszadorozsmán kapott egyedül a kormánypart az ellenzéki vokso-

kat messze meghaladó többséget, ahol most, közvetlenül a választások előtt kezdték meg a védőgátak építését. Teljes elfogulatlansággal és örömmel állapítjuk meg, mondjuk ki nyíltan:

a főlzabradulás érzetével,

hogy az első két hét megszokott hatósági nyomása után, bizonyára a kormányparti képviselőjelölt, Purgly Emil miniszter határozott kívánságára,

a mezőcsáti választás, ha bővelkedett is izgalmas és elkedvetlenítő incidensekben, általában tisztának és törvényesnek mondható.

'A választás napja pedig teljes rendben és nyugalomban telt el és a teljesített idegek

Purgly miniszter, a kormánypart jelöltje (Gáspár Antal rajza A Reggel számára.)

helyenkénti kitéréséitől eltekintve, följegyezhetjük az utókor számára, hogy

ilyen nyílt választás tíz év óta nem volt széles e vidéken.

Vonjunk mérleget:

a parlamenti többség a vidék közhangulatával ütközött meg Mezőcsátton!

És a nehéz küzdelemben, amelyben mind a két tábor végsőig megfeszítette erejét, **nem is Purgly miniszter, hanem a mai kormányzati rendszer maradt alul.** A kormány mindent megtett, hogy legyűrje veszedelmes ellenfelét, mindent, ami a törvény határain belül, sőt, elvéve azon túl is lehetséges a nyíltszavazásos magyar választásokon. Aki emberfia a negyedfélszer választó közül közvetlenül, vagy közvetve függő helyzetben van a hatalommal, akinek sorsa, egzisztenciája a legtávolabbról is a helyi hatóságok körülusát érinti, az tényleg leszavazott a kormány hivatalos jelöltjére.

Az agrár ellenzéki zászlót a független elemek vitték diadalra: társadalom, foglalkozási és felekezeti különbség nélkül, a törpe birtokok épp úgy, mint a nagygazdák, a falusi boltosok, az iparosok és a nyugdíjasok és idők jele! — annak a birtokos és értelmiségi középosztálynak reprezentánsai is, akik eddig tüzőn-vizen át fanatikusan gróf Bethlen Istvánt vallották vezérüknek.

A vérmes kormánypartiak a gyászharang zugásába bizonyára beleveggyítik azt a vádat, hogy az agrárellenzék azért győzött, mert jobban győzte a demagógiával és tágabb felkísmerettel operált a gazdasági krízis okozta elégtelenséggel és elkeseredéssel. Ezzel szemben tény az, hogy

az összes ellenzéki népgyűlések hatósági asszisztencia mellett folyt le és a hatóságoknak a törvényadta joguk és kötelességük, hogy az esetleges izgatásnak nyomban gátat vessenek.

'A községek egyébként is úgy meg voltak rakva esendőséggel, hogy még a néma héten is a választókkal való érintkezés hatósági ellen-

zés mellett történt. A kisgazdaképviselek száz és ezer tanuval készek megerősíteni, hogy az egész választási kampány alatt soha nem mondtak mást, mint **aminek már a képviselőház nyílt ülésén hangot adtak.** A kormánypart optikai csalódásának titka: **leszoktak az erőteljes küzdelemről!** Egyébként is a közvélemény az elmúlt tíz év emlékei és tanúságai után meglehetősen szkeptikussal fogadja majd az ellenzék fékevesztett terrorjáról szóló híradásokat. Az ütközetet „lefújták“! És majdnem tragikomikus lenne, ha a szerepek kicserélődnének és az, elismerjük, tiszta választás után a kormánypart mutogatná a fórumon sebeit, könnyeket hullatva az ellenzék erőszakossága miatt... E pillanatban, a mezőcsáti győzelem éjszakáján az egész országot inkább foglalkoztatja az a mázsás súlyú probléma, hogy

mi lesz a harmadik ellenzéki győzelem következménye?

A szerkesztőségünk telefonjai szakadatlanul szólnak, a fővárosból és vidékről százan és százan kérlik: **igy maradjon minden, mint eddig?**

Igy maradjon minden? Meg nem szivlelik a mezőcsáti verdit tanúságait és le nem vonják a konzekvenciáit?!

Ez a harmadik időközi választás, amely a

A Reggel haditudósítása a mezőcsáti ütközetről

Mezőcsát, augusztus 28.

(A Reggel kiküldött tudósítójának telefonjelentése.) Idegjesztő izgalomban folyt le vasárnap a mezőcsáti képviselőválasztás, amelyen

öldöklő iramu fnis után Eckhardt Tibor legyőzte Purgly Emil földművelésügyi minisztert.

Itt Mezőcsátton az a 72 országgyűlési képviselő, aki szemtanúja és részese volt az irgalmatlanul kemény küzdelemnek,

vasárnap este még nem tudta elbírálni, milyen következményei lesznek a földművelésügyi miniszter bukásának.

Abban azonban pártállásra való tekintet nélkül megegyeznek, hogy Mezőcsát vasárnap *certuma lett a politikai életnek.* Mezőcsátton nem Eckhardt és Purgly, hanem a nemzeti és polgári ellenzéki politika mérkőzőtt a tizenkétéves kormányzati rendszerrel és a nyílt szavazás ellenére győzelmet aratott föltette. **Terror nem volt, néhány enyhe megfélemlítés, de**

semilyen törvénytelenység nem fordult elő

és éppem ezzel magyarázható, hogy ellenzéki képviselő mandátumot szerzett egy miniszterrel szemben. Mezőcsát már vasárnap hajnalban izgalomra ébredt: híre járt, hogy esendőrök razziazáák végig a házakat szombat estétől vasárnap virradatig. Lázító, izgága kortest nem találtak egyet sem, ellenben tulzott és komikus fontoskodással

örizetbe vették Kemény Ferencet, a „Pesti Hírlap“-nak a választásra kiküldött érdeemes szerkesztőjét és csak másfélórai tárgyalás után bocsátották szabadon.

Két század katonaság már szombat este fölzonult a kerületben. Emődön, a hírhedt véres affér színhelyén, gépfegyveres szakasz szállta meg a községháza előtti térséget. A fől soraközö gyalogos és lovas esendőrség nem enyhítette a zord, háborus képet. Mindamellett

példás rendben, imponáló nyugodtsággal indult meg a szavazás,

amikor reggel 8 órakor megkérdeztük Borbély-Maczkó főispánt, mi a véleménye a várható eredményről, a meggyőződés hangján válaszolt:

— **Megmondtam még a választási kampány elején, 800 szóval győzünk!**

— **Mienk a győzelem!** — mondják a kormányparti vezérkari főnökök.

A kormánypart valóban a győzelem biztos reményében indul a szavazásba. Mezőcsátton 50, a kisebb községekben 10–20-as turnusokban. Az első csoportokat mindenütt képviselők vezették a szavazóhelyiségekbe. Mezőcsátton Kun Béla, Rakovszky Tibor, Friedrich István.

Friedrich elmondta, hogy vasárnap virradó éjjel jött haza Prágából, hajnal-

EGYETENI FELVÉTELE
Bízós, ha a **Közlönyben** megismerkedés
(Museum-körút 21, III. em. 21. — Tel.: A. 86-7-28)
eddig is jól bevált tanúsait követi
Előkezesítés az összes juri vizsgákra.

nemzeti ellenzéknek adott igazat! Ha az első a törvényszék és a második a tábla ítélete volt, **egy a mezőcsáti választás a megfőllebbezhetetlen Kuriát reprezentálja.** Nem hisszük, hogy ne lennének messzeható következményei a mezőcsáti választásnak, amelyen **nem Purgly kapott sebet, hanem az a rendszer, amely semmit sem tanult, sőt már a közelmúltat is elfelejtette.** Ennek az ellenzéki győzelemnek hatása úgy terjed majd el a Nagy Magyar Alföldön, mint a praerik tüze... **Egy évtizedes lidérenyomás alól szabadul föl a polgári függetlenség önérzetétől megfosztott magyar nép, amelyet aligha lehet most már megnyugtatóni azzal, hogy**

a borsodi főispán beadta lemondását

és ezzel el is van intézve az affér, a hullámok elismultak, itt a vége, fuss el véle...

A mezőcsáti választás a Bethlen István távozása óta lappangó kormány- és parlamenti válságot robbantotta ki

és a választópolgárság harmadik ítéletmondása **rendszerváltozást követel!**

nálban $\frac{1}{4}$ órakor autóbó ült és 8 órakor már megérkezett a kerületbe.

Rendben, rangosan indultak a szavazótornusok a csendőri és katonai kordonok között,

Eckhardt Tibor, a kisgazdák jelöltje

(Gáspár Antal rajza A Reggel számára.)

Közlekedni csak a stratégiai előírások szerint lehetett. **Nagy a fegyelem: amikor Putnoky Mária, a képviselőház házagnya megérkezett, őt is igazoltatták.**

Az első szavazatot a megholdogult Edes

GYÖNGYTYÜK-vendéglőben szept. 1-től PERTICS PALI muzsikál.

VADÁSZ, a Royal- és Astoria-szálló

éttermeinek volt üzletvezetője.

Antal özevge adta le, természetesen Purgly miniszterre.

Az újságírók passeportot kaptak a szabad járás-kelésre, de a választóhelyiségekbe nem léphettek be a külföldi hírlapírók sem, pedig eljött a beharangozott híres választásra egész sereg külföldi újságíró:

a „New-York Times“ három embere, a „Daily Mail“ és az „Associated Press“ kiküldött munkatársa.

Délelőtt 11 óra tájban érkezik az első érdemleges eredmény a községekből: Purgly miniszter mintegy 200 szóval vezet. Ulain Ferenc mosolyogva jegyzi meg, hogy csak hadd siessen a miniszter, majd kifulladás a finisben! 12 óra 20 percek ez az ideiglenes eredmény:

Purglyra	Eckhardtra
Emőd 162	126
Tiszacsézi 294	259
Aroktő 151	100
Igrici 68	264
Dorogma 189	23
Tiszabábolna 101	49
Mezőcsát 600	600

A telefondrótok viszik a híreket a belügy-miniszterumba.

a Battonyán tartózkodó Purgly miniszterhez

és Péchy László, aki az agilis Beszenyey Zénó mellett vezérkari főnök.

Tiborszálláson keresi föl Károlyi miniszterelnököt, hogy beszámoljon a kedvező eredményről.

Fél egy: Mintha megtorpannának a kormány-párt főnököi sorai.

Mezőcsátban az 50-es turnusok házagosak kezdenek lenni, pedig arrébb 300 főnyi ellenzéki tömeg várakozik, hogy az urnák elé juthasson.

Látja ezt Borbély-Maczkay főispán is, aki most így tippel az eredményt:

— Négy száz szóval győzünk.

Porfelhő üli meg a kerületet, 30-40 autó jár keresztül-kasul a falun, Eckhardt kipirult arccal tiltakozik egy civilruhás rendőr figyelmeztetése ellen, hogy „nem szabad a választókkal érintkeznie“. Egy órákor összehívták a legújabb eredményt:

Purgly 1266, Eckhardt 998.

Az ezután következő félóra ontotta a meglepetéseket!

— Eckhardt erősödik — jött a jelentés. Most stabil a kormánypárt! — ijedeztek a telefonkezelő kormánypárti képviselők. És alig egy félóra múlva,

háromnegyed kettő óra tájban Eckhardt Tibor már 127 szóval vezet.

Végighaladunk a kerületen, de a látottakból nem lehet jóslásokba bocsátkozni. Egyik helyen Eckhardt erősebb, a másik helyen Purgly miniszter. Komoly aggodalmat a félégharmorás választási eredmény kelt a kormánypártban:

Purgly 1840, Eckhardt 2039.

Egyik pillanatról a másikra végsőkéig megfeszített rőssel ül meg a harc. A kormánypárt erősít, az ellenzék könnyedén állja az iramot. Nyolcvan képviselő intézkedik, taktikázik, okoskodik, hogy tulajdon az ellenpárt eszén. Eckhardt Tibor nyugodtan mondja:

— Ezt a csatát én nem veszíthetem el!

Az autók raja szállítja a szavazókat.

Fej-fej mellett halad a két párt,

de Eckhardték újabb tömegeket tudnak fölvezetni a választóhelyiségek felé. Kezd melegedni a helyzet! Es ez a két óra, ami ezután kezdődött, talán izgalmasabb volt minden eddigi választásnál. Főlelmetesen erős svungot kezd diktálni az ellenzék és harminc autó szinte kiszedi a házakból a szavazókat. Reszkető izgalom, újjongó bizakodás lesz urrá a kerület minden rendű és rangú polgárságán, a választási láz kívül minden ember arcára.

Eckhardt előbb 124 szavazattal vezet, azután csak 58 szavazat előnye van.

Fél négykor ez a helyzet:

Purgly 1961, Eckhardt 2059.

Ez már a finis! Egy-két kisebb faluban — a kormánypárt legjobb községei — lezárják a választást. Lőtás-futás az egész kerület. Az autók hetvenes tempója hullámzik, amerre a szem ellát. Borbély-Maczkay főispán jelenik meg a mezőcsáti iroda előtt, sápadt, de katonásan pattogva intézkedik, fénylő szemekkel. Mintha sülyedő hajó földelzeten a kapitány vezényelne. És újabb hír fél öt órákor:

Eckhardt Tibor előrenyomult!

Roham roham után! Irgalmatlan vadászat indul minden vokser és tetőfokra hág a láz. Öt órákor kitérik a zárórat a kerület két utolsó községében is: Mezőcsátban és Emődön. Fél hét óra tájban már sejtik: a miniszter megbukik... Fizek és ezrek minden faluban: 5-10 percenként hoznak már egy-egy szavazót, a tömeg extázisban tapsol és táncol. Egynegyed nyolc

órákor jön a híj:

Vége, Eckhardt győzött!

A tömeg még nem tud pontos eredményeket, de mégis elementáris erővel tör föl a lelkesedés, amely csak fokozódik, amikor ¼8 órákor megvan a végeredmény:

	Purglyra	Eckhardt
Aroktő	176	151
Dorogma	191	26
Tiszabábolna	102	50
Tiszacsézi	304	261
Igrici	82	268
Emőd	372	402
Mezőcsát	759	924
Összesen	1986	2082

Eckhardt Tibor győzött 98 szóval.

A kerület szavazópolgárainak több mint 95%-a adta le szavazatát.

Zug, tombol az éljen, virágescrokok százai kerülnek elő, Eckhardtöt csaknem összetépi az újjongó tömeg. Az emberek vállairól adja interjúját A Reggel-nek:

— Ez a választás — mondja —, remélem, az utolsó nyílt szavazás volt Európában! A régi rendszer csufosan elbukott s most az a földadát áll az ország előtt, hogy eltakarítsa a romokat.

További szándékairól kijelentette Eckhardt Tibor, hogy

Vasárnap esti találkozás a pályaudvaron Purgly miniszterrel

(A Reggel tudósítójától.) Vasárnap este 11 órákor robotott be a Nyugati-pályaudvarra a szegedi gyorsvonat, amelyen feleségével együtt érkezett vissza Makó melletti birtokáról Purgly Emil földművelésügyi miniszter. Az elsőosztályú különfülkébe!

mosolygva hajolt ki a peronra

és fogadta titkáranak, Uhlyarik Bélának üdvözlését. Amint a peronra lépett, az állomásfőnök jelentkezett előtte, majd A Reggel munkatársa kívánt jóestét a miniszternek és kérdezte meg tőle, mit szól a mezőcsáti választási eredményéhez? Purgly Emil mosolygva, nyugodtan fordult felénk és így szólt:

— Igazán nem tudok most semmit sem mondani. Hiányzanak az információim... Magam is

a vonaton tudtam meg, a szegedi állomáson.

Azután feszült figyelemmel hallgatta az utolsó választási híreket, amelyekről referáltunk neki.

— Majd holnap tájékozódom — folytatta — és akkor beszélünk a dolgról...

Hat barnainges hitlerista fiatalember körül újra izgalmas cselepaték folytak le vasárnap a Városligetben

(A Reggel tudósítójától.) Vasárnap délután 6 óra körül a városligeti szökőkut közelében a sétálóok között hat fiatalember tűnt föl, akik a hitleristák barna ingét és hogkeresztet barna jelvényét viselték. Csakhamar nagyobb csoport vette körül a sétáló fiatalembereket, akik felé a közönség soraiból gunyos megjegyzések röpködtek. Az ide-oda röpködő sér-

Kényes az arcbőre?

borotválkozzon

Elwing

Qyor, borotvakrémmel!

ingyen mintát küld e hirdetés beküldése ellenében Halpelt József Epest V., Korall-u.6.

amennyiben pártja kívánsága a mezőcsáti mandátum megtartására bírja, ha Milotay István lesz is az utóda Miklócon, ő változatlanul Miskolc képviselőjének tartja továbbra is magát.

A tömeg éljenez, tapsol, dübörög frenetikus lelkesedéssel, Mezőcsát hatalmas főteréről pedig eltűnnek a kormánypárti autók.

Borbély-Maczkay Emil főispán állítóg még az este följajánlotta lemondását a belügyminiszternek.

Lukacsovich Lajos

Olyan gesztust csinált a kezével, mint aki azt akarja mondani, hogy

az egész ügy nem túlságosan nagyjelentőségű és őt kezdettől nem nagyon izgatta...

A miniszter feleségével, az állomásfőnök és Uhlyarik titkár kíséretében autójához sietett. A kocsi előtt még percekig elbeszélgetett a titkárral, aki tüzetesen informálta a telefonhírekről, amelyeket napközben a mezőcsáti választásról kapott. Egy elegáns uriember, aki Purglyval egy vonaton utazott, ezalatt lázasan érdeklődött munkatársunknál, hogy a miniszter hány szótöbbséggel győzött Mezőcsát? Amikor meghallotta az eredményt, hogy a miniszter megbukott, elsápadt és rémülten így szólt:

— Jézus Mária!... Eppen

most akartam odamenni a kegyelmes urhoz, hogy gratuláljak neki.

Olyan biztosra vettem... Micsoda blamázs lett volna!

Es törülgette a homlokát...

tésekből izgalmas szóváltás, majd kisebb cselepaté fejlődött, ugy, hogy

a rendőrségnek kellett az időközben 2-300 főnyire megnövekedett tömeget föloszlatis.

A rendőrök előállították a főkapitányságra Hild István 32 éves lakatossegédét, aki a kölcsönös sértegetések során állítólag kormányzó-sértést követett el és a hitleristák szerint azok közé tartozott, akik már a múlt vasárnapi vereséget is kezdeményezték. Ugyancsak előállították a főkapitányságra mind a hat barnainges fiatalembert is, akik kihallgatásuk során azt adták elő, hogy csak sétálni mentek a ligetbe és saját hibájukon kívül kerültek a csoportosulás középpontjába.

Nemzetközi Alpesi Turaut 1932

7000 km. távon
160 km. max. gyorsasággal
16 hágón
5 országon át

rekordidő alatt győz
DELMÁR WALTER
ÉS A CORDATIC!

A CORDATIC
igazi világmárka

Egy „jól informált politikai tényező“ a mezőcsáti mandátum megpeticionálásáról

(A Reggel tudósítójától.) Késő éjjel jelentik felhívatlanosan, hogy a „Magyar Távirati Iroda“ munkatársa a mezőcsáti választásról kérdést intézett

egy jól informált politikai tényezőhöz (?),

aki ezt a választ adta:

— A legpártatlanabbul vezetett tiszta választásnak lehet nevezni azt, amikor az agitáció ideje alatt az ellenzék részéről fékevesztett demagógia és „lélekvásárlás“ (így) folyik, azon az oldalon pedig, amelyet alaptalanul az erőszakoskodások vádjával szoltak illetni, ugy a hatóságok részéről, mint a miniszter határozott kívánságához képest maradéktalanul tartották a törvény rendelkezéseit.

Majd a jól informált politikai tényező

az ellenzék agitációját a forradalmi idők

Közápor

a levante-zenekarra,

amely hazafias dalok helyett rumbát játszott Mohács háromnapos ünnepén

Mohács, augusztus 28.

(A Reggel tudósítójának telefonjelentése.) Háromnapos ünnepséggel avatják föl Mohácsot a városába előtt elhelyezett főtiszadudalási emlékművet és országzászlókat. Az ünnepségeket szombaton este szerenád vezette be, amelyen kínos incidens történt. A kivilágított város háza „török-erkélyéről“ a levante-zenekar program szerint több hazafias dalt kellett volna előadni. A második dalszám helyett azonban a zenekar a „Hiesza“ című

rumba-dalba kezdett.

A közönség percekig hangosan fűtetett a levante-zenekar ellen, majd közápor zúdult az erkélyre, úgy, hogy a levanték csak néhány tudtak az izgatott tömeg elől elmenekülni. A botrány miatt rendkívüli közgyűlést fognak egybehívni. Vasárnap délelőtt ünnepélyes külsőségek között tartották meg a szoborleleplezést, amelyen a kormányzó **Perényi Zsigmond** báró képviselte. A főlatóbeszédet **Soós Károly** nyugalmazott honvédelmi miniszter mondotta, aki a megszállás után a magyar csapatok élén bevontul Pécsre.

Schmidt Lajos, **Németh Károly** főszolgabíró és **Beck Lajos** rövid beszéde után **Margittay Lajos** polgármester vette át az emlékművet a város közönsége nevében. **Perényi Zsigmond** báró lépett ezután a szónoki emelvényre:

— Magyarország kormányzója — mondotta — saját emelvényen állított zászlót adományozott a város közönségének. Beesültek és őrizték meg ezt a zászlót, amelyet a példadában is legelső magyar ember adott és legyektek büek azokhoz az ősi magyar erényekhez, amelyekkel túlélté az a nemzet ezer év viharait és amelyekkel kivívta majd a boldogabb Nagy Magyarországot.

Baranya vármegye zászlóját **Fischer Béla** alispán, Mohács város zászlóját pedig **Kápolnay Zsigmond** esperes adta át a város polgármesterének, akinek beszéde közben fölörpöntek a zászlók az árbocokra.

Két nagy gyár gyapotdrágulás címén megdrágította a legszegényebb emberek ruházati cikkei

(A Reggel tudósítójától.) Egyes textilgyárosok néhány nap előtt fölemelték 5%-kal a kész gyapottelcikk árát azzal az indoklással, hogy Liverpoolban 6 dollárcentről 9 dollárcentre emelkedett a nyersgyapot kilójának ára. A kereskedők, akik most kénytelenek áthárítani ezt az áremelést, a fogyasztóközönségre, ezzel szemben arra hivatkoznak, hogy amikor tavaly 12 dollárcentről egyszerre 6 dollárcentre, tehát a felére esett Liverpoolban a nyersgyapot ára, ugyancsak a gyárosoktól a hatalmas áresésről egyáltalában nem vettek tudomást. Egyelőre két nagy gyár, a **Kispesti Textilművek** és a **Kammer Testvérek** emelte az árakat, de a közeli napokban — úgy mondják —

Hónapos szobák

60, 80, 100 pengő.
István Király szálló
Podmaniczky-utca 8.

jelszavainak végzetes rombolásához hasonlította.

és elpanaszolja, hogy sértőhangú nyílt levélben támadták a minisztert és nemlétező esendői atrocitásokat kúrtoltak világgá.

Majd a jól informált, de inkognitóját gondosan őrző politikai tényező így folytatja: — Erkölcsi értelemben véve ezért nem lehet sok értékét tulajdonítani az olyan eredménynek, amelyet a választók megtévesztése és elámitása szült. A mandátum érvényességéhez pedig kétélyek férnek akkor, amidőu azt — mint ebben az esetben is — fölvetett jegyzőkönyvek és bizonyítékok teszik megtámadhatóvá.

Nem fér kétség ahhoz, hogy, haesak a kormánypárti jelölt maga nem kívánja leszerelni hívei elhatározását, a mezőcsáti mandátumot meg is fogják peticionálni.

az egész textilszakma követni fogja őket.

Ez annál súlyosabb, mivel június 15-e óta a textilárak amugy is átlagban egy leplezett 10%-os áremelésen; a gyáripar a 10%-os fázisadót hozzászámítja az árakhoz, bár az adót külön felszámítani nem szabad, hanem azt bele kell kalkulálni az árba. A kereskedők szerint a kész gyapotárak árából legfeljebb 20% a gyapot, a többi munka, kereskedői haszon, adminisztráció és vámvédelem. Csodálatosnak tartják tehát, hogy

a gyáripar a gyapotdrágulás címén nem a készáru 20%-át, vagyis a gyapot árát, hanem az egész készáru árát emeli.

A gyapotból készült textilárak vásárlója tudvalegően a legszegényebb néposztály, ezért a mai időkben

súlyosan antiszociális cselekedet a legszegényebb népretegek ruházati cikkei indokolatlanul megdrágítani.

Új ellenzéki pártalakulás Győrött

Győr, augusztus 28.

(A Reggel tudósítójától.) A győri iparos, kereskedő és gazdatársadalom **Ernst Sándor** beszámolója alkalmából értekezletet tartott, ahol elhatározták, hogy „Mi magunk“ címen külön szervezetet létesítenek a jelenlegi kormányrendszer megdöntésére. Az értekezlet a meginduló országos mozgalom vezetésére **Friedrich István** kérte föl,

akit a határozatról táviratilag értesítettek.

Egy háztulajdonos följelentése ügyében ma kihallgatják gróf Széchenyi Pál Imrét

(A Reggel tudósítójától.) Ismeretes az a harc, amely gróf Széchenyi **Emil** halála után a koronaőr hagyatékra körül keletkezett. Széchenyi **Emil** egyik leánya, herceg **Schwartzenberg Ernőné** zárlati kérelmet terjesztett elő és

Svábhegyi Szanatórium

Subalpin (430 m) ültetés gyógyintézet,

már napi 18 P-ért legközelebbi szanatóriumi ellátást nyújt 5-6-szori étkezéssel, vizkúrával együtt.

az I-III. kerületi járásbírósa a hagyatékra a zárlatot el is rendelte. A bonyolult ügy előterébe most egy följelentés került, amelyet **Gross Antal** háztulajdonos tett gróf Széchenyi **Pál Imre** ellen, egy 6000 pengős kölcsönrel kapcsolatban. A följelentést a főkapitányságon **Mesko** kapitányra osztották ki, aki Széchenyi **Pál Imrét** hétfőn fogja kihallgatni.

Gerhart Hauptmann vasárnap átvette és mindjárt a szükségét szenvedő német művészeknek adományozta az idei Goethe-díjat

Frankfurt, augusztus 28.

(A Reggel tudósítójától.) A Goethe-házban vasárnap adta át **Landmann** főpolgármester az 1932. esztendőre szóló Goethe-díjat **Gerhart Hauptmann**nak. Az író

az összeg felét a **Hochstift** nevű német katolikus rendnek, másik felét az inséget szenvedő német művészek segélyezésére adományozta.

„Nem tervezek koalíciót Hindenburg ellen“

— jelentette ki vasárnap Brüning

Berlin, augusztus 28.

(A Reggel tudósítójától.) **Brüning** volt birodalmi kancellár vasárnap a következő nyilatkozatot tette: A „Deutsche Allgemeine Zeitung“ szerint azon igyekszem, hogy koalíció hozsak létre a birodalmi élők ellen irányuló éllék; azt is mondja a lap, hogy azt jelentettem ki, hogy most megyek, de

majd visszajövök és akkor **Hindenburg** fog menni.

Ezzel szemben megállapítom, hogy ilyen ki-
jelentést sohasem tettem. Ilyen kijelentés az ellenkezőjét fejezné ki fölfogásomnak és elvéimnek. Ha egyáltalában voltak politikai tanácskozásaim, ezeknek célja kizáróan az volt, hogy

megkísérlejem az alkotmányos utat biztosítani Németország további politikai fejlődése számára.

Betörők jártak a dorozsmai orvos lakásán

Szeged, augusztus 28.

(A reggel tudósítójától.) Vasárnapra virradó éjszaka betörők jártak **Szűnyi Sándor Zoltán** kiskundorozsmai orvos lakásán, ahonnan 1000 pengő pénz és nagyrészt ruhá-
neműt vittek el.

„Nézd meg az izzólámpát, így vedd a csillárt!“

CSAK A

TÖKÉLETES

TUNGSRAM

IZZÓLÁMPÁVAL

ELLÁTOTT CSILLÁRT VEGYÜK MEG.

ATUNGSRAM-MŰVEK FELELŐSÉGET VÁLLALNAK AZ IZZÓLÁMPA MINŐSÉGÉRT.

„Hitler ellen és a jogállam mellett foglalkozunk állást!”

— Jelentette ki Pápen kancellár nagyszabású vasárnapi programbeszédében

„Az a zabolátlanság, amely a nemzeti szocialisták vezetőjének fölhívásában tükröződik, rosszul illik az állam vezetéséhez támasztott igényekhez!”

Berlin, augusztus 28.

(A Reggel tudósítójának telefonjelentése.)
Politikai körök a legnagyobb figyelemmel és izgalommal várták Pápen kancellár vasárnapra bejelentett müncheni beszédét. Ez a beszéd fölfümlt a hozzáfűzött várakozásokat, mert élesen szembe fordult nemcsak a kommunistákkal és Hitlerrel, hanem a centrum és a nemzeti szocialisták közötti létesülő koalíció gondolatával is. A kancellár beszédéből az a színdar elhatározás esendül ki, hogy

bármilyen fordulatot is hozzon a birodalmi gyűlés keddi első ülése, a kormány nem fog lemondani.

mert nem akarja kiténni a birodalmat a politikai pártok játéka és egymás ellen irányuló intrikájának. Pápen kancellár nagyjelentőségű müncheni beszéde, amelyet régi választóinak óvációja kísért, így hangzott:

Mélyen tisztelt hölgyeim és uraim, s — talán szabad mondanom — kedves westfáliai barátaim! Önök idehívtak, mint a westfáliai parasztyegyesület régi tagját és egyben a birodalmi elnök ur bizalmán alapuló kormány vezetőjét. Azok a szavak, amelyeket itt régi barátaimhoz és kartársaimhoz intéztek, egyben az egész német népek szólnak.

A kormány föladata nem szorítkozik gazdasági vagy politikai részletmunkára. A német állam alapvető újjáépítését akarjuk! Önök, westfáliai parasztek és én,

mi nem vagyunk forradalmárok és nem vagyunk reakciók.

Belsőnkben a hazához és a röghöz kötöttnek érezzük magunkat és az Isten által adott rend szolgáló tagjai vagyunk. Ezt nevezem konzervatív gondolkodásnak. Ez a gondolkodás azt követeli, hogy az egész állampolitikára élére az isteni hitet, a keresztény nevelés ápolását, a családot és az iskolát helyezzük. Mert ezeken a helyeken fejlődik ki az egyesnek a felelősségtudata az összességgel szemben. A konzervatív ember híven aláveti magát a természetes lét tartós rendjének, ahogyan az a családban, a népben és az államban megmutatkozik.

Von Pápen

A tulajdon épp úgy a nép összességének szolgálatára kötelez, mint a közéleti hivatal.

A konzervatív gondolkodás olyan államhatalmat követel, amely az autoritáson alapul, erősnek és függetlennek kell lennie, hogy igazságot szolgáltatasson. Az ohlauri és beutheni ítéletek alkalmából jobboldalról és baloldaltól egyaránt

valóságos roham indult meg a jog egyöntetű kezelése ellen.

Mind a két részből azt követelik, hogy a politikai ellenfelet a népközösségen és a jogon kívül helyezzék. A politikai harcban szerintük az emberiség és a bosszu megengedett dolog és az ellenfél vogelfrei. A politikai erkölcs ilyen elvadásával szembeállni kötelesség az államhatalomnak. En, barátaim, nem ismerek olyan jogot, amely csupán eszköz egyik osztály vagy párt kezében.

Ez marxista fölfogás, amelyet akkor is elvetek, ha azt a nemzeti szocialisták hangoztatják, mert auralapása minden német és keresztényi jogfölfogásnak.

Az a zabolátlanság, amely a nemzeti szocialisták vezetőjének fölhívásában tükröződik, rosszul illik az állam vezetéséhez támasztott igényekhez. Nem ismerem el Hitlernek azt a jogát, hogy csak Németország a maga kisebbségét, amely zászlaját követi, tekintsem németnek, minden más néptársat azonban szabad

zsákmány gyanánt kezeljen. Ha ma Hitler ellen és a jogállam mellett a népközösség és az autoritativ államvezetés mellett foglalkozunk állást,

akkor én szolgálok, nem pedig ő, azt a célt, amely utáa hiveinek millióit az egyeduralom, az önkény és az igazságtalanság elleni harcban éveken át forró szívvel sóvárogta. Ez a kormány az első naptól kezdve afelé a cél felé törekedett, hogy a nagy hazafias szabadságmozgalomnak, amelynek történeti érdemét mindenkinek el kell ismernie, szabadon tegye a birodalom újjáépítésében való pozitív fözmunkáéhoz vezető utat. Ami az ohlauri és beutheni ítéleteket illeti, nem akarok elébvezetni az ő halálraítelt sorsáról való döntésnek, ez a porosz államminiszterium dolga, amely egyedül az igazságra hallgatva fog határozni. De ugyanakkor kimondom, hogy a minden német polgárt megillető egyforma jog elismerését szükség esetén kikényszerítem.

A polgárháború remét eltaposom és végetvetek a politikai zavargások és erőszakoskodások állapotának.

A német kormány gazdasági programja: adócsökkentés és munka kémillió embernek

Pápen kancellár a nagyfontosságú politikai jelentőségű gazdasági kérdésekről beszélt. Szóval a parasztság súlyos helyzetét s ezzel kapcsolatban kijelentette, hogy az autarkiaért le kell mondani, mert Németország rá van szorulva a világgazdasági kapcsolatokra.

„A kormány nem gondol az alkotmánytól való eltérésre és az államforma megváltoztatására!”

A kancellár beszédének gazdasági részét a közönség nagy helyesléssel fogadta. A beszéd vége felé ismét politikai kérdésekről foglalkozott Pápen:

— Tudom — mondotta —, hogy mindezek az intézkedések sem tartalmazzák mindazt, amit fölem várnak és ami ennek a kormányának föladata. Kötelességemnek tartom, hogy a célul kitűzött építőmunkát megvédjem a pártok intrikái ellen. A birodalmi alkotmány alapvető elve, amely szerint az államhatalom a néptől jön, nem jelentheti azt, hogy az államhatalmat kiszolgáltassuk a parlamentben a pártok taktikai játéka.

Ha ma a centrum- és a nemzeti szocialista párt koalíciójáról beszélnék, amiben hinni nem tudok, mert ennek ellentmond a nem-

A CAOLA vitaminos krém

az arcbórt

VITAMINOS
BAEDER
KREMLIN

**táplálja,
védi,
ápolja,
hűsíti,
fiatalítja.**

Kis doboz 50 fillér
Nagy doboz 1.— pengő

BAEDER Illatszergyár Rt.
Budapest, Arad, Prága, Miláno

— A további árzuhanás megakadályozása a helyzet kulcsa — folytatta a kancellár. —

Meg kell kísérelnünk az adók gyökeres csökkentését.

Nem akarjuk a német márkát leromlását, a német valutát nem szabad veszélyeztetnünk. A kormány elutasít minden beavatkozást a magángazdaságban. Németország központi problémája a munkanélküliség. Munkát teremtő intézkedések máris történtek, most több mint kétfélmilliárd márkát kell befektetnünk, hogy új munkákat teremtsünk.

A kormány úgy látja, hogy a válsághoz vezető útnak javarészt már megtettük.

Ahhoz, hogy munkát teremtsünk, nem akarunk kényszerkölcsönt igénybevenni. Újabb terhek nem lesznek, ehelyett néhány adót, amelyek a termelést különösen sújtják — a forgalmiadót, a telekadót, az iparadót és más adókat — nem kell befizetni, hanem ehelyett később beváltandó adóutalványt lehet szerezni az államtól. Az utalványokat árszállóval fogjuk ellátni, amivel nekik kölcsön jellegét adjuk.

Másfélmilliárdos összegről van szó,

amelyet azonnal hiteleszköz gyanánt lehet fölhaználni, úgy, hogy a jövőben egy és háromnegyedmillió munkással több dolgozhat, mint ma. A béreket nem lehet ugyanabban a mértékben csökkenteni, ahogyan a munkáslétszám emelkedni fog. A béresökkel azonban áldozatokat rak a német munkások dolgozó részének vállára, amit el kell viselniük, mert a munkanélküliség érdekét szolgálja és új fogyasztókat teremt.

zeti szocialisták antiparlamentáris fölfogása,

akkor ezen koalíció titkos alapgondolata nem lehet más, mint hogy az egyik párt meg akarja semmisíteni a másikat. A német nép nyomora ebben a válságos órában nem tűri az ilyen kulisszámögötti játékot!

A kormány nem gondol az alkotmánytól való eltérésre és az államforma megváltoztatására.

A birodalmi elnök tekintélye nyugvópontot jelent a pártok játékaival szemben és az én kormányom arra a tekintélyen alapuló demokratikus hatalomra támaszkodik, amelyet Hindenburg elnökünk személye képvisel.

Hatalmas tétel

férfi és női gyapjuszövetet

sikerült egyik legnagyobb és legjobb magyar posztógyár készletéből

gyári áron alul

megszereznem. Ezen óriási árukészletből most

nagyban és kicsinyben hihetetlen olcsón,

mindenki által megfizethető áron

árusítok

MAGYAR POSZTÓHÁZ

Tulajdonos: **PLATSCHER VILMOS**

KÁROLY-KÖRUT 22. (Rüser-bazár, az udvarban)

Vasárnap volt a gumibot premierje

A rendőrség kétszáz suhancot szórt szét, akik miatt föloszlatták az építők munkások gyűlését

(A Reggel tudósítójától.) Vasárnap délelőtt az építők munkások gyűlést tartottak Aréna-úti székházukban. A gyűlésen mintegy 200 munkanélküli suhanc is megjelent, akik Czimer titkár beszéde közben zajongani kezdtek.

„Le a statáriummal!”, „Éljen a forradalom!”

— kiáltották a 18–20 év körüli sihederek, akik a tüntetésükkel megakadályozták a gyűlést

folgytatását. Az ügyeletes rendőrtisztviselő a megismétlődő botrányos jelenetek miatt föloszlatta a gyűlést. A kommunista suhancok az utcán tovább tüntettek. Ekkor már rendőrséggel megrakva két rendőrségi autó érkezett a helyszínre s a kivezényelt rendőrök kardlapozással és gumibotokkal másodpercek alatt megtisztították a környéket a tüntetőktől.

Newyorkból táviratozzák A Reggel-nek: Rooseveltt elnökjelölt a pokoli hőségben ismét a Hyde-park uszómecsenyéjében fogadta a sajtó képviselőit,

akik fürdőruhában jegyezték a beszélgetést. Rooseveltt ennyit mondott: „A gazdasági élet kiszabadtása a háboruutáni évek béklyóiból, a közélet fölszabadtítása a korrupció jármából: ez a kurta programom. Az örök haladás, fejlődés és a polgári szabadság katonája vagyok!”

Két csinos rüplőnő, az amerikai Frances Marsallis (négyhetes menyecske) és a német Luise Gadaen (menyasszony) új időtartamröplést rekordot állítottak föl. 196 óráig és 6 perccel maradtak a levegőben, 70 órával javítva meg az eddigi rekordot. A Reggel légiportán érkezett fényképe

a világraszóló teljesítmény után leszálló, két jókedvű dámát mutatja be,

akikhez az amerikai újságról első kérdése az volt: Hogy érzik magukat? — Mint egy átlumpolt bál! éjszaka után!... — volt a válasz.

Kis pesti notesz

1.

Buskomoly miniszterelnökünk elégiákat szeg arról a kedvetlenségről és fásultságról, amely tényleg urrá kezd lenni minden rendű és rangú magyar polgáron. A Reggel vezérelkeiben szüszegszer megírta, hogy ezért a fonyadt, orrvérző hangulatát nem lehet egyedül a gazdasági viszonyokat okolni, amelyek valóban infámisak, ezért az általános, nyílt, város- és községenként erősen átmoszféráért igenis a kormányzat is felelős. Volt-e a mai rendszernek egyetlen olyan intézkedése, olyan hivatalos vagy félhivatalos megnyilatkozása, rendelkezése vagy eszekekedete, amely reménytel, bizakodással tölthette volna el a társadalmat, friss vért pumpált volna a magyar élet szklerotikus ereibe? Most aztán, a nyár végén, amikor a megélhetés nagy versenyének ősi startjához áll a polgárgár, a magas pénzügyminisztérium elérkezettnek látja az időt, hogy lelket, energiát, kedvet öntsön belénk. A légius térben pepecselő „rubrikanapoteonok” kiadták az új látszatdöredéket, amely lehetővé teszi, hogy a tapintatukról, életismeretükről, megértésükről előnyösen ismert pénzügyi hatóságok beleszóljanak a polgár magánéletébe, spielisködjének az ebédőlköben és házószerbákban, számontartsák, hogy milyen cigarettát szív az adóalany, Mirjamot vagy Coronitast, nagymenüt vagy kismenüt eszik, két szál székfűt vagy

rózsacsokrotát küld imádot hölgyének, yvalog, villamoson vagy olykor autotaxin közlekedik, kardakát iszik estehédjéhez vagy dörgiesei vöröset, a cigány tányérjába hatost vagy pengőt szór, vásárol képet vagy műtárgyat, habbal issza a kávét vagy hab nélkül, karzatra vált jegyet a színházba vagy szölyőbe, fuszellit hord vagy harisnyát, maga borotválkozik vagy borbélyhoz jár, milyen számlája van a könyvkereskedőnél, a divatárusnál és a csemegeüzletben stb. A magyar kir. pénzügyi Nick Carterek „külső ismérvek” alapján állapítják meg a magasabb jövedelemadót éspedig részben az ismertetett módszerekkel, részben azzal, hogy az adóalany intim részletére fölvilágosítást adni, ha arra a hatóságok kíváncsiak. Tény és való, hogy hazánkban egyenlőtlen és igazságtalan az adózás, hogy a politikai cimboraság tág teret nyújt egy a fővárosban, mint a vidéken a kedvezésnek és szemethunyásnak. De kézből megkontrázzunk azt a bürokraticeképzélest, amely ilyen velencei „Bocea di Leone”-eljárással akar demokratikus adózási elveket szolgálni. Nem! A látszatadó, a vélelmezett jövedelem és a kérdőrendszer csak arra fog vezetni, hogy még jobban elfutad a városok télekzete, a szivverésük még kihagyóbb lesz, még inkább megrájd a társadalom, a forgalom még inkább elmeszesedik és a balkanizálódási folyamat újult erőre kap. Zárszóként pedig Goethét idézzük, aki nemesak költő, de miniszter is volt: „Gegen Dummheit kämpfen die Götter selbst vorgebenst!”.

2.

Szól a telefon, Kecskemétről kérdi valaki, hogy mi történt Mezöcsáton? Bemondjuk az eredményt, hogy Eckhardt 98 szótöbbséggel győzött. Nagyot

Epe- és májbetegségeknel, epekő és sárgaság eseteiben a természetes „Ferenc József” keserűvíz a hasi szervek működését élénkebb tevékenységre serkenti. Klinikai tapasztalatok igazolják, hogy az otthoni ivókúra különösen hatásos, ha a „Ferenc József” vizet kevés forró vízzel keverve, reggel éhgyomorral isszuk. A „Ferenc József” keserűvíz gyógyszerárakban, drogériákban és fűszerüzletekben kapható.

rikkant a hang a telefonba s aszongya, hogy aszongya: — Ejnye, szerkesztő ur, nem lehetne szerencsénk egy kis pezsgős vacsorára? Husz üveg pezsgőben fogadtunk itt a komállal, hogy ki győz Mezöcsáton, én nyertem meg a fogadást, szivesen megfeleljük öt üveggel a szerkesztő ur számára a fogadást, — tetszik tudni, a jó hírét...

—

[Gleich Gyula két márkával a zsebében, egy öreg számmal és egy foltos cilinderral vágott neki cirkuszi karrierjének egy kis bajor városkában. 25 év alatt azután még 500 embert vett maga mellé, a számmár mellé pedig 500 másik állatot...]

3.

Pesten az elmúlt héten semmi mulatságos dolog nem történt, pár unalmas előjegyzés, ez minden, amit a Notesz társasági szárnyán följegyez. A legújabb divat, amit a Notesz értesül, — egy szárnyaló optimizmus, mindenki csodát vár az ősz-től, hosszú, pénz, konjunkturát, jókedvet és vidám életet. Nemsokára megítjük, hogy igazra van-e ennek a bizakodásnak. Egyelőre az is valami, hogy — bizakodunk...

—

[Hire jár, hogy a Biguine nevű táncot, amely a gyarmatügyi kiállításán startolt Párisban és európai körútján hazánk határaihoz közeledik, a rendőrség nem akarja beengedni Budapestre. Előre figyelmeztették a Moulin Rouge vezetőségét, hogy ne pazarolja a farságot és a költséget: a Biguine revüt nem fogják engedélyezni. A Moulin Rouge azonban tovább harcol és jövő hétre előkelő társadalmi egyenisegekből, művészekből és rendőrtisztekből álló zsűrit hívott egybe, hogy annak döntését kérje: erkölcsellen-e a Biguine? A revüt teljes kosztümben díszletekkel és világítással mutatják be a zsűrinek, de közönséget természetesen nem fognak beengedni ez alkalommal, még a legzártaabbkörű meghívottakat sem.]

4.

A szigeti strandon vasárnap délelőtt bronzkirálynő választást is tartottak... A szufolt strand fekértőre és peosenyevörőre sült szépeket nemigen tolongtak a zsűri előtt, szinte lassót kellett utánuk vetni, hogy részt vegyenek a versenyben. A választás győztese végül is egy melet, csinos ur-asszony, Dombay Artúr né lett.

5.

Dr. Cavallier József, az „Új Nemzedék” főszerkesztője a mai nappal megvált lapjától, amelyet egy évtizeden keresztül szerkesztett. Harcos, bátor és puritán egyéniség távozik a sajtó egyik régi őrhelyéről, valaki, aki még politikai és világnézeti ellenfeleiből is becsületet váltott ki, mert eszekekedeteiben mindig a meggyőződését követte. Cavalierrel — egy hírlik — politikai téren fogunk találkozni, amint halljuk, már a legközelebbi jövőben — a parlamentben...

—

[Egy pohár tokaji: egészség, jókedv, önbizalom; testi és lelki harmonia! Valódi tokaji borok: Tokaj-hegyaljai Bortermelők Pincészövetezte, Budapest, Váci-utca 46. Elárusító üzletek: Mária Valéria-utca 3 és Zsigmond-utca 12.]

6.

Vasárnap délelőtt volt a „Kékdua Tündére” választás. A zsűri, Márk Lajosnal az élén, 11 órakor egy fölvirágozott motoros esonakon indult utnak végig a Duna mentén, hogy az összes dunai strand-fürdőkhöz kiválassza a legszebb lányt. Délután háromig járta a strandokat a zsűri, végre a Római partnál találták meg a Kékdua Tündéret: a 18 éves Uzoni Zayzon Gabriellát, aki édesanyjával jött föl Kiskunfélegyházáról a választásra. Második Katscher Judit, egy budapesti posztókereskedő lánya, harmadik Havas Juci, negyedik Márkus Irén lett.

(e.z.)

A pazarul átalakított

Komédia Orfeum

szekenciós új műsorral megnyílik szeptember 1-én, csütörtökön

Salamon Béla

Tábori, Solti, Herczeg, Len: gyal Gliz, Erzséky és Förstner Magda, a világhírű tan-cosnó föllepével

Olesobb mint a mozi! Jegy-ről előre gondoskodjék!

Csütörtökön kezdődik

az aranykoszorus mesterverseny

az Országos Kézművesipari Kiállításon. Nagy lakberendezési vásár.

Tárgysorsjáték. Iparcsarnok szept. 1-18. Belépődíj 60 fill.

„Csehszlovákia gabona- és állatszükségletének egy részét hajlandó lesz ismét Magyarországon beszerezni“

— mondja a Prágában tárgyaló Gratz Gusztáv

A két ország között meginduló árucserét külön szindikátus bonyolítja le, amely Benes külügyminiszter szerint már a legközelebbi időben megkezdí működését

Prága, augusztus 28.

(A Reggel tudósítójának telefonjelentése.) Az elmúlt hetekben többször fordult meg a cseh fővárosban Gratz Gusztáv ny. külügyminiszter. Itt tartózkodása és tárgyalásai összefüggésben állanak azzal a törekvéssel, hogy Magyarország és Csehszlovákia között annak ellenére, hogy kereskedelmi szerződés nincs, bizonyos árucserre induljon meg. Erről Benes külügyminiszter is megemlékezik az „Újság” főszerkesztőjének adott vasárnapi nyilatkozatában. „Etekintetben — mondja — néhány magyar honfitársától oly kezdeményezéseket kaptam, amelyekre gondos megfontolás után megvalósítani szeretnék. Készséggel hozzájárulunk ahhoz, hogy

a magyar mezőgazdasági szükségállapotot a két ország között létesítendő árucserével enyhítsük.

Ezt a célt szolgálja egy külön szindikátus felállítása, amely a mezőgazdasági termékeket van hivatva behozni. Az említett

szindikátus már a legközelebbi időben megkezdí működését.“

Benes külügyminiszternek e nagyfontosságú nyilatkozatáról beszélgetést folytatott A Reggel Gratz Gusztáv képviselővel, aki a két ország áruforgalmának megindulásáról a következőket mondotta:

— Ismételt prágai tartózkodásom indoka az az óhajom, hogy — amennyiben ez lehetséges — a magam részéről is hozzájáruljak azoknak a nehézségeknek a kiküszöböléséhez, amelyek Magyarország és Csehszlovákia között immár másfél év óta fennállnak és amelyek a két ország közötti és mindkét félre nézve egyaránt fontos áruforgalmat oly jelentékeny módon megnéhezítették, sőt bizonyos vonatkozásokban jóformán megsemmisítették. Mindig meg voltam győződve arról, hogy a magyar közgazdaságra nézve a legfontosabb két piac: Csehszlovákia és Ausztria. Ezt bizonyítják külkereskedelmi forgalmunk adatai is. Azok

a kereskedelempolitikai akrobataiskerletek,

amelyekből az utóbbi időben ezen régi piacainkat másokkal igyekeztünk pótolni, nézetem szerint nem teremtendek olyan állapotokat, amelyekre tartósan berendezkednünk és gazdasági jóváértés alapítanunk lehetne. Mégis a dolgok odaféjldöttek, hogy ez a két piac mindinkább elvesztett számunkra, mert úgy Csehszlovákiával, mint Ausztriával szerződés nélküli állapotba jutottunk. Kötelességemnek tartottam, hogy magam is, aki tudvalevőleg tizenkét év óta állandóan szomszédja vagyok a szomszédainkkal — mégpedig elsősorban nyugati szomszédainkkal — való gazdasági együttműködésnek és a hozzájuk való politikai közeledésnek és aki ennek révén

bizonyos mérvű bizalmat élvezek a szóbanforgó államok vezető államférfiainál,

igyekezzem odahatni, hogy ez az állandó állapot megszűnjék. Fölhasználtam ezért ismételt prágai látogatásaimat arra, hogy meggyőzni igyekezzem az itteni vezető köröket, mennyire hátrányos a Magyarország és Csehszlovákia közötti áruforgalomnak összezsugorodása, sőt bizonyos vonatkozásokban teljes szünetelése, mindkét ország közgazdasági érdekeinek szempontjából és hogy ez az állapot mennyire megnéhezíti, sőt illuzórikussá teszi azoknak a törekvéseit, akik — mint jómagam is — legjobban meggyőződésükkel fogva a két állam közötti barátságosabb viszonyt szöszölőként lépnek fel a magyar közvélemény előtt. Meg kell állapítanom, hogy etekintetben előadott

érveimet azok a vezető csehszlovák államférfiak, akikkel itt összejöttem, a legnagyobb megértéssel fogadták.

Sok tekintetben az volt az érzésem, hogy nyíltan ajtókát döngettek, mert mindazok a szempontok, amelyekre a prágai vezető körök

figyelmét reáirányítani igyekeztem, a csehszlovák államférfiak előtt nem voltak idegenek és az ő figyelmüket sem kerülték el. Ezeknek a szempontoknak gyakorlati érvényesítése azonban az adott helyzetben meglehetősen sok nehézséggel jár. Az átmenetet a mai szerződés nélküli állapotból a normális és gazdasági viszonyok felé nem könnyű megtalálni. Ebben a helyzetben már régebbi prágai tartózkodásaim alatt több gondolatot vettem föl a létező nehézségek áthidalására. Ezek az elgondolásaim itt alapos és komoly megfontolás tárgyát képezték és mostani prágai tartózkodásom alatt közzölték velem, hogy itt megvan a hajlandóság arra, hogy tekintet nélkül a Magyarország és Csehszlovákia között fennálló szerződés nélküli állapotra, bizonyos árucserre — mégpedig nagyjobbterjedelmű árucserre — a két ország között lehetővé fog tétetni.

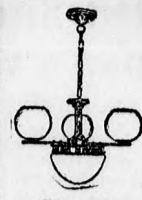
Csehszlovákia gabona- és állatszükségletének egy megfelelő részét kétévi szünet után hajlandó lesz ismét Magyarországon beszerezni

akkor is, ha nem sikerülne a legközelebbi jövőben a két ország között rendes kereskedelmi szerződést létesíteni. Hangsúlyozni kívánom, hogy nem törekedtem sohasem a két ország közötti szabad forgalmat biztosító rendes kereskedelmi szerződésnek valamilyen monopólistikus szervnek való pótlására. Senkitől nem eshetik távolabb, mint tőlem az a törekvés, hogy eltérjünk a kereskedelmi szerződés keretein belüli szabad forgalom alapelveitől. Sőt tovább megyek, ami a Csehszlovákia és Magyarország közötti áruforgalmat illeti, ebben a tekintetben ismételtlen vallott meggyőződéseim szerint még az is kívánatos volna, hogy a két ország közötti szabad forgalom még a legutóbb kedvezményes klauzulában rejlő korlátoztól és megkötésektől is mentesüljön. Ha itteni beszélgetéseimben mégis fölmerült az a gondolat is, hogy bizonyos átmeneti időre, amíg tudniillik a két ország közötti rendes kereskedelmi szerződés létesül — mégpedig olyan szerződés, amely tényleg szakít az ezidőszert fennálló, az áruforgalmat főleg a devizagazdálkodás okából megszorító és korlátozó intézkedésekkel — a két ország közötti áruforgalomnak bizonyos magángazdasági alakait is fontolóra kell venni, ez csakis azért történt, hogy ezzel is megkönnyítettessék az áruforgalomnak fölvtelése az átmeneti idő alatt és a kereskedelmi szerződés létesítése

Most vegyen

CSILLÁRT

METEOR CSILLÁRGYÁR üzletében

Törv. védve

4-lángú modern csillár legzjobb kivitelben, lakásban főszereplő. 17.—

Óriási választék! Árjegyzék díjmentesen! Üzletek: BUDAPESTEN: Podmaniczky-utca 27. sz. József-körút 44. sz. Vámház-körút 11. sz.

VIDEKEN: Debrecen, Piac-utca 9. sz. Miskolc, Széchenyi-utca 58. Újpest, Árpád-ut 60. sz.

előtt.

Kisebb bajnak tartom, ha átmenetileg a kereskedelmi forgalomnak valamilyen kevésbé ideális alakulással kell megelégednünk, mint hogy ha a két ország közötti áruforgalomról teljesen le kellene mondanunk.

De hangsúlyoznom kell, hogy azaktól a magángazdasági alakulatoktól is, amelyek létezésében ebben a helyzetben — ha ez elkerülhetetlen volna — gondolni kellene, minden monopólistikus törekvés teljesen távol állna. Az a magángazdasági szerv, amely ebben az esetben megvalósításra vár — esetleg

egy vegyes magyar-csehszlovák áruforgalmi szervezet

alakjában — csak azt a célt szolgálja, hogy a vezető csehszlovák köröknek hajlandóságát a magyar-csehszlovák áruforgalomnak a mai szerződés nélküli állapot dacára minél kielégítőbb mértékben való lehetővé tételére gyakorlatilag a megvalósulás felé vigye. Ha ilyen szerv létesülne, ez csakis olyan alakban történék, amely nem megnéhezíti, hanem megkönnyíti és előmozdítja a Magyarország és Csehszlovákia közötti rendes kereskedelmi szerződés megkötését, mert ismétlem, ez az a cél, amelyre elsősorban törekednünk kell és amelyre különben, benyomásaim szerint, a csehszlovák vezető körök is komolyan törekednek. Még csak azt szeretném hangsúlyozni, hogy itteni beszélgetéseim nem folytak és nem is folynak semmiféle a magyar kormánytól vett hivatalos megbízás alapján és az itteni körökben természetesen nem is hagytam fönn semmi kötelety abban a tekintetben, hogy

tisztán mint magánszemély járok el,

aki hazája közgazdasági érdekeit akarja szolgálalni akkor, amikor a maga részéről is igyekezik odahatni, hogy a Magyarország és Csehszlovákia közötti vámbáboru minél előbb véget érjen és hogy a két gazdasági tekintetben annyira egymásra utalt ország egymás termékeit jövőben éppon olyan szívesen vegye föl, ahogyan ez — mindkét állam hasznára — a múltban történt. Ez, nézetem szerint, első főtétele annak a politikai közeledésnek is, amelyre a magam részéről a monarchia összeomlása után az első órától kezdve szükségesnek tartottam Magyarország és Csehszlovákia között és amely közeledés mellett a jövőben is mindig teljes meggyőződéssel fogok sikrászállni.

Szadista rém garázdálkodik a bajai utcákon

Nemcsak urinőket, hanem fiatal fiukat is megtámad és bántalmaz

Baja, augusztus 28.

(A Reggel tudósítójától.) Néhány nap óta Bajának szenzációja van. Egy fiatalember garázdálkodik az utcákon és

a keeskeméti szadista rémre emlékeztető módon támad meg egyedül sétáló fiatal leányokat.

Szombaton este a Dalmady Győző-utcában támadta meg a gyantalanul sétáló Sommer Mariskát, Sommer Géza nyugalmazott állampénztári főnök leányát. Letepte a földre és ütlegelni kezdte, de a brutális támadásnak véget vetett egy másik fiatal leány, Capdebó Erzsébet, akinek apja huszárezredes volt és aki szövetségeseinek több első díjat nyert. Capdebó Erzsébet megfogta a barátnőjét megtámadó fiatalember baját és az arcát összevissza karmolta. A két urileány sikoltozására kiszaladtak a hozzátartozók és a szomszédos házak lakói, amire

a szadista támadó futásnak eredt.

A nagy izgalomban a lányok nem tudták megjegyezni a fiatalember kinézését, ugy, hogy pontos személyleírás nem áll rendelkezésre. Valószínű, hogy ugyanez az ember támadott meg a Tóth Kálmán-utcában egy uriszonnyal, aki a moziból magányosan hazafelé tartott. Ezt a hölgyet

kemény tárggyal hátulról fejbevágta,

ugy, hogy megtántorodott és a falnak esett. A támadót nem látta, csupán az utcán járó-kelők vették észre, hogy egy esőköpönyeges férfi sietve távozik. Az utóbbi napokban

több fiatal fiut is megtámadtak

hasonló módon az utcán. Lehetséges, hogy ezeket a merényleteket a szadista hajlamú támadó hordotta el. Eddig még senki sem tett följelentést és így a rendőrség formális nyomozást nem indított, de azért a detektívek figyelik az utcákat, hogy elesipjék az utcai támadások tettesét.

GLEICH óriás-cirkusz

50 százalék ármérséklést

kapnak az összes előadásokra, 3 és 8 órákor ezen utalvány fölmutatás a cirkusz pénztáránál hétköznapokon a még szabad helyeken. — A cirkusz csak még szeptember 7-ig marad Budapesten a Tatter-szállban (Keleti-pályaudvar mellett). Naponta két előadás: délután 3 és 8 órákor. — 66 szenzációszám! — Mérsékelt helyárak, csak ülőhelyek. — A cirkusz pénztárára reggel 9 órától szüntelenül nyitva. Jegyelvétel a „Színházi Élet” boltjában. VII. Erzsébet-körút 7. Tel.: 42-1-72 és 36-2-84. Cirkusztelefon: 37-8-98. — Gleich a legnagyobb és legjobb cirkusz! — Állatok megtekinthetőek reggel 9-től este 6 óráig.

cabaret PAPICAI
dancing
Uj vezetés,
pazar műsor, mérsékelt árak
Kezdete 10°-kor. Belépődíj nincs!

Viharos jelenetek között rendőrök vezették ki a rokkantak ellenzéki vezéreit vasárnap a vigadói nagygyűlésről

(A Reggel tudósítójától.) Vasárnap délelőttre hívták össze a Vigadóba a hadirokkantak, hadiözvegyek és hadiárvak országos nagygyűlését. A gyűlést izgalmas készülődés előzte meg, mert a hadirokkantak közt olyan hírek terjedtek el, hogy a rendezőbizottság vezetőség-pártiakra és ellenzékire osztotta föl a tagokat és

az ellenzékiet oly módon akarta távol tartani a gyűléstől, hogy nem küldött számukra meghívót.

A Vigadó bejárata előtt és lépcsőinél a HONSZ rendezői foglaltak helyet, akik minden érkezőt igazoltattak és több hadirokkantot, akik meghívóval jelentkeztek, azzal utasítottak el, hogy néhány nappal ezelőtt kizárták őket a HONSZ tagjai közül. A Vigadó nagytermében így is

több mint ezerszónyi közönség szorongott a gyűlés megnyitására. Mielőtt

még Arvátfalvy Nagy István, a HONSZ elnöke hozzáfogott volna megnyitóbeszédéhez, az első sorokban föállt Kovács József, a magyar hadviseltek gazdaságpolitikai pártjának alelnöke és napirendelőtti felszólalásra kért engedélyt. Kovács azonban még hozzá sem foghatott felszólalásához, amikor

az elnök intézkedésére két rendőr fogta közre és kivezette a teremből.

Amikor Arvátfalvy Nagy István beszélni kezdett, a közbeszólások özöne fogadta: — Mondjon le! Mikor számolnak el a gyűléseikkel? Nem engedjük, hogy megtéessze a honvédelmi minisztert! — zúgtak a fölkiáltások a terem minden részéből.

Az elnök pereik hiába birkózik az egész termet betöltő lármával, egyetlen szava sem tör át a közbekiáltásokon. Végre a rendőrség lép közbe:

az ellenzéki hadirokkantak vezéreit rend-

őrök vezetik ki a teremből.

Amikor az ellenzék ezt látja, két-háromszázan föállnak és állandó zajongás közben távoznak. Az elnök csak ezután tudta befejezni megnyitó beszédét, amelyben a hadirokkantak és hadiözvegyek egységének szükségességét hangoztatta. Sárkány Ferenc a hadirokkant-törvény letárgyalását sürgette, Gyárfás Ernő a fővárostól zsbárus-sátrakat és árusítási engedélyeket kért a hadirokkantak számára, Rebenyák István arról beszélt, hogy a fővárosi közmunkákat elsősorban rokkant iparosokkal kell végeztetni. Utánuk Loskay István és Csák Boldizsár szólalnak föl, beszédiük alatt

újra tumultuózus jelenetek törnek ki.

A viharos hangulatot ismét a rendőrség közbélelése csillapítja le és ezután alig marad a teremben háromszáz rokkant, akik nyugodtan hallgatják végig az utolsó felszólalásokat és esendően oszlanak szét a Belvárosban, amelynek minden utcáját vasárnap délelőtt nagy-számú rendőri készütség őrzi. A gyűlés után a hadirokkantak ellenzéki pártjai nyilatkozatokat tettek közzé, amelyben tiltakoznak a HONSZ vezetőségének eljárása ellen és seregméi orvoslása céljából Gömbös honvédelmi miniszterhez apellálnak.

Külföldi iskolák, nevelőintézetek, penziók és üdülőhelyek

Prospektusok és felvilágosítások A Reggel kiadóhivatala útján is

Nevelőintézetek, iskolák: NÉMETORSZÁG

Die Form Festső- és rajzkola München. Leopoldstrasse 61. Közpümvészet. Leleki-meretés gyakorlati kiképzés az összes szakokban. Individuális. Kitiűnő referenciák. Alami iskolára előkészítés. Belépés mindenkor. Allamlag elismert vezető: Hein König akad. festőművész.

BONN, Koblenz-Str. 46/a. Háztartási iskola penzionátussal egybekötve. Nyelvek. Zene. Sport. Prospektus.

AUSZTRIA

Elismerten kiváló intézet az: **Institut der Schulschwester HAINDORF bei LANGENLOIS**

Korszerűen berendezett leánypenzionátus. Elemi és középiskola. Háztartási-iskola. Nyelvek. Zene. Kézimunka. Festső. Gyors- és gépirás. Egészséges fekvés. Nagy gyümölcsös. Fürdőház. Prospektus.

KAT. MEZŐGAZDASÁGI ÉS HÁZTARTÁSI ISKOLA, HOCHSTRASS-STÖSSING bei Bülhelmkirchen. Legnagyobb magaslati fekvésű a leopoldinai erdei környezetben. Nyelvek. Zene. Sport. Prospektus.

PIARISTA KONVIKTUS, KRMS a. d. D. Nagyszerű fekvés. Egészséges szobák. Reál és gimnázium. Elemi és középiskola. Nyelvek. Zene. Sport. Prospektus.

NORBERTINUM KAT. FIU-NEVELŐINTÉZET, TULLNERBACH (N.-ő.) Nagyszerű fekvés. Tágas, egészséges szobák, háziszobák. Elemi. polgári iskola. Ipariskola. Nyelvek. Zene. Sport. Prospektus.

MALLER-SCHMIDHUBER PENZIONÁTUS, Tullnerbach-Ironental (N.-ő.) Legkorszerűbben berendezett gyógyszerészi intézet a legudományosabb alapelvek szerint irányítva. Teljes individualitás. Legkitiűnőbb eredmények. Magyarok által is látogatva. Képzés. Ipari oktatás. Nagyszerű fekvés. Prospektus.

KATOLIKUS LEÁNYPENZIONÁTUS (vom armen Kinde Jesus), **ROHRBACH a/G.** (N.-ő.) Magaslati fekvés. Hatalmas kert. Háztartás. Nyelvek. Zene. Sport. Kitiűnő skiterrén. Prospektus.

RETZ (N. Östr.)

LEHR- UND ERZIEHUNGSANSTALT der „Schwestern vom armen Kinde Jesus“, **RETZ** (N.-Öst.) Egészséges fekvés. Legkorszerűbben berendezve. Elemi és középiskola. Továbbképző. Gyermekotthonok kiképzése. Ipari tanfolyamok. Háztartási iskola. Nyelvek. Zene. Sport. Prospektus.

KATH. LEHR- UND ERZIEHUNGSANSTALT FÜR MÄDCHEN, MELK. Legnagyobb kitiltással, egészséges fekvés. Háztartás. Nyelvek. Zene. Sport. Méréskelt árak. Prospektus.

PENSIONAT „STA CHRISTIANA“, **FROHSORF** (N.-ő.). Legkorszerűbben berendezett leánynevelőintézet. Iskoláztatás. Iparművészet. Háztartás. Nyelvek. Zene. Sport. Prospektus.

KAT. INTERNATUS FIUK RÉSZÉRE, LANZENKIRCHEN bei Wr.-Neustadt. Elemi és középiskola. Nyelvek. Zene. Sport. Egészséges fekvés. Nagyon mérsékelt árak. Prospektus.

MAGYAR LEÁNYOKNAKI Kloster der Kongr. der Töchter des göttlichen Heilands GLEISS, Post Rosenan am Sonntagberg (N.-Öst.). A legkorszerűbb képzés. Háztartás. Ipari oktatás. Nyelvek. Zene. Individualitás. Prospektus.

Katolikus Háztartási Iskola **ERLA** Post: St. Valentin, N.-ő. Egészséges fekvés. Nyelvek. Zene. Prospektus.

Prof. Andreas Baudouin építészeti szakiskolája

Az összes e szakba való tananyag előadása. Legnagyobb eredmények. Prospektus. Wien XIX, Grinsing Cobenzl. 18

Dr. Krügerhelm Wien, II. Malzgasse 7. Intézet iraelta leányok részére. Ipari oktatás. Szeminárium vallásnánők kiképzésére. Nyelvtanfolyamok. Zene. Internátus. Prospektus.

Lehr- und Erziehungsanstalt der Schulschwesteren Vöcklabruck (Niederösterreich) Egészséges fekvés. Hatalmas kert. Uszoda. Középiskola, reálgimnázium. Tantóképző, ötvény- és asszonyiskola. Háztartás. Nyelvek. Zene. Sport. Prospektus.

LANDERZIEHUNGSHEIM. Wien XIX, Strasserergasse 39.

Reálgimnázium. Nyilv. jog. Elismerten kiv. intézet. Nyelvek. Zene. Sport. Individualis. Prospektus.

Institut der Schulschwesteren Salzburg Schwarzwasserstrasse 21. Nagyszerű fekvés. Középiskola. Ötvényképző. Háztartás. Nyelvek. Zene. Sport. Prospektus.

Institut der Schulschwesteren Stella Maris, Wels

(Ob.-Östr.) Legkorszerűbb berendezés. Középiskola. Háztartás. Nyelvek. Zene. Individualis. Prospektus.

Mädchen-, Lehr- und Erziehungsanstalt der Armen Schulschwesteren **FREISTADT** (Ob.-Östr.). Elemi- és középiskola. Ipar- és háztartási iskola. Nyelvek. Zene. Kereskedelmi oktatás. Egészséges fekvés. Kert. Prospektus.

Krems-Münster-Kirchberg Marie Vogl penzionátus fiuk részére. Kitiűnő ellátás. Napos, egészséges fekvés. Nyelvek. Zene. Sport. Iskoláztatás.

SVÁJC

Pensionat „LA PLATANE“ Genève

17 CHEMIN DUMAS. Pensionátus fiatal leányok részére. Lelkiismeretes felügyelet. Nyelvek. Zene. Sport. Prospektus.

PITTE-PANZIONÁTUS, Schloss Cottens sur Morges (Lausanne mellett). Főként leányok részére. Egészséges fekvés. Szünidőre is alkalmas. Nyelvek. Zene. Sport. Csáládias. Prospektus.

Internationales Katholisches Töchterinstitut „VILLA RHAETIA“ Luzern Előkelő. Korszerű berendezés. Nagyszerű, egészséges fekvés. Iskolai oktatás. Nyelvtanári kiképzés oklevéllel. Kereskedelmi kurzusok. Zene. Sport. Individualitás. Prospektus.

AROSA: Freudenberg-tele Gyermekotthon. Legnagyobb fekvés és berendezés. Lelkiismeretes. Iskolai oktatás. Nyelvek. Zene. Sport. Prospektus.

Fürdők, szállodák, penziók és sanatóriumok:

AUSZTRIA

Bade Pension „Zur schönen Aussicht“ Bad-Vöslau Legjobb fekvésű fürdőnél. Elsőrangú ház. 1932-ben renoválva. Kitiűnő konyha. Díjtalan fürdő. A tél hónapokban edzésre szoruló leányoknak nagyon alkalmas. Egész éven át nyitva. Prospektus. Tulajdonos: Weissenbacher Fritz.

Maria-Wörth. Pension Hauptmann. Nagyszerű fekvés. Jó berendezés. Elismert konyha. Figyelmessé kiszolgálás. Nagyon mérsékelt árak. Prospektus.

Viktring Hubertushof. (Klagenfurt mellett) Legnagyobb fekvésű és a Rauseheisen mentén. Csendes hely. Kitiűnő konyha. Mérsékelt árak. Prospektus.

A naplapon részletesen beszámoltak arról az amerikai bűnügyi szenzációról, amelynek hőse Libby Holmann, a legtekélyesebb természetű Broadway-star, aki föltűnően hasonlított a híres tragikus elhunyt Lábass Jucinkhoz.

Libby Holmann ötször járt az Amerikai Newyorkban Jacobi „Szibill“ jének szubretszerepét

és a színpadról vette el Smith Reynolds, az Egyesült Államok legnagyobb dohányfőrtvényésének 20 éves fia. Most, egyévi házasság után hitvesével kórházzal valódiak az egykori körülrajongott táncszubrettel. Egész Amerika visszafogott lélekzettel kísérte a multheti tárgyalást, amelyen nem hoztak ítéletet, de

Libby Holmann a mi pénzünk szerint 300.000 pengő kaució lefizetése után szabadlábra helyezték.

A Reggel képe gyászruhában, a vádlottak padján ülő Libby Holmann mutatja be, mellette a védőügyvédje.

Kenézy Lujzát mégsem gyilkolták meg, hanem morfiummámorában lett öngyilkos

Debrecen, augusztus 28.

(A Reggel tudósítójának telefonjelentése.) A rendőrség vasárnap folytatta a nyomozást Kovács Gábor egyetemi professzor feleségének rejtélyes halála ügyében és arra a megállapításra jutott, hogy kétségtelenül öngyilkosság történt.

Kovácsné Kenézy Lujza szenvedélyes morfiomá volt és tettét is morfiommámorban követte el. Azok a külsőre látszó nyomatok, amelyek a gyilkosság gyanúját felkeltették, a rendőrség véleménye szerint úgy keletkeztek, hogy

Kenézy Lujza deliriumában összezsuzta magát.

ZSOLDOS előkészít középiskolai magánvizsgákra, érettségire. VII, Dohány-utca 84. Telefon 42-4-74

HIREK

Tábori lev. lap

Olasz harctér, augusztus végén.

Izgatottan teregetem ki magam előtt a térképet, a trieszti Savoya-kávéház terraszán: most fölmelegyek a harctérre! Régen, akkor, a harcstérről jöttünk le ide. Huszonnégvörös „Absentierung”-ra, kifújni egy kicsit magunkat idelelt. — ha odafönt csönd volt. Másfélórás be-
retválkozással, puccolással, suvicolással zajlott le a készülődés, úgy kikentük-kifentük magunkat, mintha lakodalomba készülünk. Akkor még a Savoyát *Excelsior Pallace*-nak hívták és a tengerre néző nagy kiratablakai végig be voltak deszkázva, hogy ki ne törjön a fény az éjszakába, amelyből az olasz hidroplánok állandóan belestek Triesztbe. Triesztben akkoriban koromfeketétek voltak az éjszakák, két évig senki sem gyújtott este cigarettára, csak a divány alatt.

Indulás. Semmi vezényszó, semmi dal, semmi kulacsörömpölés! Végignézek magamon, a civilruhámon. Furesa, ehhez a vidékhez most már semmi hivatalos közöm nincsen. Herr Leutnant Egyed nem megy ide és ide és nem csinálja ezt és ezt, hanem Herr Leutnant Egyed oda megy, ahová akar és azt csinálja, amit akar. Ha akar, keresztülmegy az olasz állásokon is, drótsövények nem fogják utját állani és belelőni sem fog senki sem! De hát ez való? Ez lehetséges?

Huss, röpill az autó, a fekete monfalconei uton!

Lent a tenger, fönt a plateau, — hogy irjam le az én belső reszketésemmel, másképen, más betűkkel, más színekből és más hangokkal, ezt a milliószer leirt nevet: *Doberdó*... Halló, kérem a dandárt. Ezredes ur, alázatosan jelenem, erősen lövik a Südhangot... Mi ez a tábla itt? Sagrado di Merna... Ahá, itt volt a trén, innét kaptuk a menázt, néha de rossz volt. Gyorsan, gyorsan tovább. Jézus Máriám, megállni, négy Caproni uszik fölöttem, gyorsan bebujni valahová!... Megállók és nem bujok el sehozá sem. Fölnézek a levegőbe, ahol a Caproni-járőr uszik, elől egy, mögötte egymásmellett két másik és hátul egy negyedik. Reájuk sűt a nap és a forró levegőn keresztül le-lezsermlik a zugásuk, egy-egy másodpercig dübörög a levegő, azután megint elhalad, — kanyarodnak Opicina felé. Persze, ott vannak a municiók raktáraink! Na, mi lesz, miért nem lövik még őket? Hol késnek a Abwehr-ütegek, miért nem ugatnak? És nem megy egy Focker csak egy hagyjuk flangirozni őket?!

A szemem tágranyilik a csodálkozástól és homályosan érzem, hogy valami mosolyfélé üll az arcomon. Hát persze, hogy béke van. Béke van, mert hiszen mi már nem vagyunk itt, nem vagyunk sehol sem, — s ellenség nélkül hogy legyen háború? De hát akkor a San Michelen is?... Milyen csönd van a hegyen! És mi az a fehér oszlop, pont a hegy tetején? Valami megfigyelőtorony? Hát nem lőtték azt még össze?! Most az egyesek és a négyesek vannak állásban, jó dolguk van a betyároknak, biztosan alsznak, mint a bunda, bezeg az mult héten, amíg mi voltunk fönt, nyole napig egy szuelet sem aludtunk...

Ahá, ez itt a görzi-ut, itt most majd nem lehet keresztülhajtani, le van zárva az uti drótsövényvel, lövik az olaszok a vasuti átjárót... Tényleg az utat sorompó zárja el. De nem drótsövényből való, — egyszerű, polgári, sőt békebeli vasuti sorompó. Görzbe most robot be az udinei gyors. „Hogy a fehér oszlop ott a Michelen, micsoda? Emlékoszlop! Az elesett hősöknek... ai caduti per la Patria!” Persze, persze... A Capronik újra zognak, szétválnak, majd újra sorbaállnak, egymás mellé, aztán egymás mögé, ide-oda cikáznak, mint a fecskék, — játszadoznak a levegőben...

Mit játszanak az Istenért? Csak nem háborút?

Egyed Zoltán

— Meleg, felhős idő... A Meteorológiai Intézet vasárnap délben a következő prognózist adta ki: *Továbbra is meleg, de már — főleg az ország nyugati és északi részén — felhőslebb idő várható.*

— Lengyelországban fölfüggesztették a bírói függetlenséget. *Varsóból* jelenti *A Reggel* tudósítója: A hivatalos lap elnöki dekretumot közölt, amely *kéthónapi időtartamra lehetővé teszi a bírák elmozdítását és áthelyezését.* A Kormányzat az a számdéka, hogy 300 bírói fölfüggeszzen hivatalától.

— Zámorszky Dénes, a képviselőház főterembiztosa hírtelen meghalt. Szombaton délben egy vidéki szanatóriumban váratlanul meghalt *Zámorszky Dénes*, a képviselőház főterembiztosa és a háznagyi hivatal vezetője. *Szűcs-hűdés ölte meg a 60 éves főterembiztost, aki 32 esztendő óta volt a Ház tisztviselője s akit szolgálatkészségéért, kedves modoráért a képviselők és az újságírók egyformán szerettek.* Az elnökség rendelkezése a Házra kitérték vasárnap a gyászlobogót. Zámorszky

Dénes holttestét Budapestre szállították és kedden délután 3 órakor fogják eltemetni.

— Betörték a Tuta-utaj református lelkész hivatalába. Vasárnap reggel betörték a Tuta-utca 15. szám alatti református lelkései hivatalába. A betörők fölfoszták a *Wertheim-kasszát* és magukkal vitték a kasszában talált 300 pengőt és az ézst keszszereket.

— Tovább terjed Szegeden a gyermekparalízisjárvány. *Szegedről* jelenti: Szombaton újabb öt gyermekparalízis-megbetegedést jelentettek be a városi tisztifőorvosi hivatalnak. A bejelentésekből megállapítható, hogy a *Rökus-városrészben van a járvány főfészke.* A szombaton bejelentett betegek között egy 26 éves nő is van, akinek állapota igen súlyos. A járvány áldozatai közt vasárnap egy haláleset történt.

— Tíz volt a Stühmer-eskoládgyárban. A vasárnapra virradó éjjel 3 órakor állt értesítettek a tűzoltókat, hogy a *Szentkirályi-utcai Stühmer-eskoládgyár* kigyulladt. A tűzoltók hat nagy szerelvénykocsival vonultak ki és értesítették a mentőket, akik szintén megjelentek a tűznél. A Józsefváros utcaán nagy riadalmat keltett a hatalmas tűzoltóapparátus éjszakai fölvonulása, a helyszínen azonban kiderült, hogy csupán a *gyár asztalosműhelye* gyulladt ki. A tüzet néhány perc alatt sikerült eloltani.

— A Drávába fulladt vasárnap egy pécsi mérnök és fiatal felesége. *Pécsről* jelenti *A Reggel* tudósítója: Vasárnap délután megdőbent kettős szerencsétlenség történt a baranyamegyei Drávaszabolcs községben, a pécsi urí farsaság kedvenc kirándulóhelyén. *Vitéz Gedeon Sándor* mérnök feleségével, aki Drávaszabolcs fürdőhírlőjének, Somssies Andornak a testvére, firodni ment a Drávába, ahol a *hatalm* asszony a folyó legerősebb sodrába került. Az asszony ijedt sikoltozására a férje utána vette magát, a víz azonban őt is magával ragadta. *Rövid tusa után mindketten elmerültek a hullámokban.* A szerencsétlenül járt házaspár segítségére siető halászok egész nap kutattak Gedeon mérnök és felesége után, holttestüket azonban a késő esti órákig sem sikerült megtalálni.

— Munkanélküliséget kérnek a debreceni cigányok. Debrecenből jelenti *A Reggel* tudósítója: Százötven debreceni cigányzenész beadványt intézett *Vásáry István* polgármesterhez, amelyben a munkanélküliséget és azt kéri, hogy Debrecen városa ne adjon idegen muzikusoknak Debrecen városában játszási engedélyt.

— Nem azonos! *Sebes Sándor* letartóztatott kommunista banktisztviselő kereséneve helyébe több labanb tévedésből *Arpad* került. *Sebes Arpad* író természetesen nem azonos a letartóztatott Sebes Sándorral.

— Elhúzták egynekét a természetes „*Ferenc József*” keserűvizura hatalmasan előmozdítja a bélműködést, a testet könnyedé teszi a tiszta fejet és nyugodt alvást teremti.

— Az „*Elwing*” gyorsborotvakrém nem lugos, hanem tulzsirozott, kellemes illatú krém, amely egy perc alatt víz és szappan használata nélkül borotválkozást tesz lehetővé. Finomítja azonkívül az arcot.

Párizsi modellek
PERZSA-, CSIKÓ- ÉS PÉZSMA-
rendkívül nagy választékban
SCHMIDEG szűcs 3
PÁRISI U. 3

— Berlinben öngyilkos lett *Gergely Sándor* író és szobrász. Berlinből jelenti *A Reggel* tudósítója: Anyagi gondjai miatt öngyilkosságot követett el *Gergely Sándor* 43 éves szobrász és író, aki az utóbbi hetekben a „*Die Neue Revue*” című politikai és szépirodalmi folyóirat szerkesztője volt.

Ami a Noteszből kimaradt

Vasárnap Budapestre érkezett *Mr. Charles Wilson*, az Egyesült Államok bukaresti követe. Amikor vasárnap szembentünk vele a Ritz halljában, elsősorban természetesen az amerikai elnökválasztásra és a prohibícióra terelődik a szó.

— Nem szabad azt gondolni — mondja *Mr. Wilson* —, hogy ha az elnökválasztáson a *Nedvespárt* győz, *Amerikában egyik napról a másikra meg fog szűnni a prohibíció.* A nagy változás el-tart egy ideig. Az biztos, hogy ha Amerika megint nedves lesz, *boldogan fogja megint kinyitni aajtját a tokaji bor előtt*, amelynek ízéről még nem feledkeztek meg az amerikaiak. A krízis legsötétebb esztendei, úgy látom, elmúltak és egyelőre Amerikában, azután bizonyára Európában is *lassan-lassan megmutalokznak majd a gazdasági javulás bátorlalan, de félre nem ismerhető jelei...*

— Gerendákat fektettek a sinekre és átvágták a telefontörteket a Nagykanizsa mellett. Nagykanizsáról jelenti *A Reggel* tudósítója: A szombatról vasárnapra virradó éjszaka ismeretlen leletek *súlyos gerendákat helyeztek el a Nagykanizsa mellett levő felsőrajki vasuti állomás közelében levő sinekre.* A Nagykanizsa felé haladó éjszakai személyvonat áthaladt a sineken, a mozdony a gerendákat átvágtatta és ennek köszönhető, hogy *súlyosabb baleset nem történt.* A pályőrök nyomban átváztágták az egész vonalat és megállapították, hogy a *sinek menti telefontörteket is több helyen összevagdalták.* A csendőrség erővel nyomozást indított a vasuti merénylek fölkuatására.

— Az apja vagy az ücse háromszor hasbaszurt egy fiatalberről. Vasárnap éjszaka *Vizes Sándor* pékmeister Grassalkovits-utca 13. számú lakása előtt összevesszett *Ferenc* fiával és a 23 éves *fiat* *késely* háromszor hasbaszurt, úgy, hogy *életveszélyes állapotban* szállították a *Rökus-kórházba.* A pékmeister a rendőrségnél azt adta elő, hogy *nyárgóra* ébredt, mire csakánnyal kezében kiment az utcára. A kapu előtt azt látta, hogy *két fia, Ferenc és Sándor* *verekednek egymással.* Ő szót akarta választani a fiukat, akik közül a *kisebik sebesítette meg három késszúrással a bájtyját.* *Vizes Sándor* egyelőre a rendőrségen tartották; *fiat, aki életveszélyes állapotban* fekszik a kórházban, még nem lehetett kihatolni.

— Maeterlinck 70 éves. Brüsszelből jelenti *A Reggel* tudósítója: *Maurice Maeterlinck* hetvenedik születésnapját *kedden ünnepli egész Belgium.* A király a költőt *gróf rangra emelte.*

— Belefulladt a Dunába egy 16 éves leány. *Ernye* *Mária* 16 éves háztartásbeli leány a csepeli kikötőben fürdött és elmerült a Dunában. Holttestét nem találták meg.

— Az „*Emden*” a *Palace* moziban. A *Royal Apolló* két hétig játszott nagy sikerrel az „*Emden*” című filmet, amelyet hétfőn a *Palace* is műsorára üzött.

— Legkiválóbb alkalom nőnek és férfinak, hogy öszi és téli szövetségüket lehetetlen oleson beze-rezzék. *Ugyanis Platschek Vilmos* közismert ruhaárhu-tulajdonosuk sikerült egyik legnagyobb magyar postó-gyári áron alul megvenni. Ebből ársüt most nagyban és kiesinyben „*Magyar Posztóház*” cím alatt, *Károly-körsz* 22. *Röser-bazár,* az advarban, *bámulatos oleson* mindenki által megfizethető árakon.

— A *brópalós* *céltja* elsősorban a bőr szépségét, *fiata-* *losságát* megörzöni és annak öregedését megelőzni. A *Baeder Caola* vitaminos krém jelentősége éppen abban rejlik, hogy vitamintartalalmánál fogva a *bőrsejt*ek *ál-* *lando utanképződését* lehetővé teszi és ezzel annak *fris-* *sességét, rugalmasságát* folyamatosan biztosítani tudja.

Csüörtökön, szeptember 1-én
nyitja kapuit az ujonnan átalakított
KEK EGÉR
HARMATH IMRE
REVÜ-OPERETTJÉVEL
a főszerepben: **Szilágyi Marcsa, Boross Géza,**
Dezsöffy László és Komlós Vili
1932-es árak!

— **Óvadéksikkasztás miatt letartóztattak egy mézaróst és egy „tápszergyarost”, aki barackmagból, árpából és dióhéjból „gyártott tápszer”.** A főkapitányságon följelentették **Perczel Ödön** 36 éves élelmiszerkereskedőt, aki nem régen „tápszergyára” alapított a Práter-utca 29. számú ház pindejében. Perczel az általa gyártott „tápszer” **Malacónak** nevezte el és úgy készítette, hogy darált barackmagot, kóvát, árpát, dióhéjat és más hasonló „tápanyagokat” kevert össze. A Práter-utcai gyár berendezése nem is állott egyébből, mint egy asztalból és néhány darálóegyből. Perczel már propagandanyomatványokat és csomagolópapírokat is rendelt, sőt a vállalat szervezésében még tovább ment: **20 alkalommal vett föl, egyenként 20—100 pengő óvadékkal.** A vállalat azonban nehezen indult és amikor az alkalmozottat visszakövetelték az óvadéknak, **Perczel nem tudta fizetni őket.** Vasárnap a „tápszergyarost” előállították a főkapitányságra, ahol azzal védekezett, hogy **öt is becsapdák.** Jelentkezett ugyanis nála egy fiatalember, aki kijelentette, hogy a **Malacó vitamintartalmát ultraviolet-sugarakkal akarja növelni.** Perczel az óvadékul kapott pénz legnagyobb részét, **kvarcszőlők beszerzésére adta át az ismeretlen fiatalembernek,** aki azonban nem jelentkezett többé. A rendőrségen nem fogadták el Perczel védekezését, letartóztatták óvadéksikkasztás miatt **Szabados István** Baross-utcai mézarósmestert, akinek pénztárosnője **500 pengő értékű antik órát és láncot adott át óvadékul,** de se pénzét, értéktárgyait nem látta többé viszont.

— **Vasárnap üngyikisai, Kovács Gyula** 34 éves szíjgyártómester a Margithidról vasárnap hajnalban a **Dunába ugrott.** A motoros mentőcsónak fogta ki. — **Péter Jolan** 19 éves műtősnő veronállal megmérgezte magát és a Rákóczi-ut 11 előtti összeesett. — **Petronics Mária** 28 éves háziartási alkalmazott Mária Terézia-ter 2 alatti szolgálati helyén veronállal megmérgezte magát. — **Gundun György** is, egy villanyszerszö 34 éves felesége Gyömrői-ut 46 alatti lakásán beretaválalt földgáza az erőt. — **Szegeden Zeltmár István** 23 éves asszony fejfelé felé az udvarban levő **kutba vetette magát, ahol megfulladt.** — A szegedi utaslakatnyában **Ruzsik Sándor** 28 éves szakaszvezető szolgálati fegyverrel szívenlőtte magát. — **Horváth István** 25 éves szerelő vasárnap későn este a Wesselényi-utca 10. számú ház harmadik emeletéről **leugrott.** Koponyaalapi és gerincvelővel, életveszélyes állapotban szállították a Rókus-kórházba.

— **Vasárnapi tűz az Andrássy-laktanyában.** Vasárnap délután a **tűzoltók hirték** az **Andrássy-tüzér-laktanyába,** amely a Hungaria-körúton van. **Wunderlich** főosztály vezetésével a központ, a IV., VII. és X. kerületi őrségek vonultak ki a kaszárnyába, amelynek udvarán egy tizenöt méter hosszú **istálló teteje égett.** Amikor a tűzoltók megérkeztek, a lovakat már biztonságba helyezték, majd félórai fűradásos munkával **sikerült a tűzet eloltani.** Nyeregfelszerelési tárgyak égetek el és nagyobb mennyiségű széná.

— **Elárverezik a dunántúli Walko-birtokot.** Nagykanizsáról jelenti **A Reggel** tudósítója: A Walko-féle 2100 holdas uradalom likvidálása befejezéshez közeledik. Az OHE megállapította, hogy a hitelezők, akik tulajdolevőleg saját kezelésükbe vették az uradalmat, a mult évinél is kedvezőtlenebb eredményt értek el és ezért **elhatározták a birtoknak szabad kézbe való árverezését.** Az árverést Budapestben fogják megtartani.

— **Gyöngyös exportál.** Gyöngyösről jelenti: A gyümölcs piacra több mint 150 métermáza esemeszű korbált **vilhoztalra s ez az egész mennyiség hirtel eljára el is kelt.** Árak a következők voltak: esemeszű 26—28, dinnye 3, paradicsom 3, körte 28—28, zöldsiprika 6 fillér kilogrammonként. Összesen 18 kocsiakramonyi gyümölcsöt vásároltak kivitelre.

— **A prágai nemzetközi árumintavásár.** A szeptember 4—11. közötti prágai nemzetközi árumintavásáron különböző értékűdező tarthat számot „az építőzés és lakóház” című új kiállítási csoport, a „víz és gáz” című szakkiállítás, amelyen az egészségügyi berendezéseket gyártó cégek is nagy számban vesznek részt. A vásár-üzemeltető a Magyar-Csehszlovák Kereskedelmi Kamaráról (VI. Andrássy-ut 12) és a menetjegyirodáknak kap haték.

Országgraszoló szüreti ünnepekre készül Tokaj-Hegyalja

(A Reggel tudósítójától.) Országgraszoló nagy szüreti ünnepekre készülődik

a világhírű Tokaj-Hegyalja, amely október 8-tól október 12-ig fog tartani.

Szeptember 1-én alakulnak meg a sorozatos, nagyszabású, festői ünnepek helyi bizottságai és néhány nappal később az országos rendezőbizottság, amelynek a közhatóságok képviselőin kívül **közéletünk vezérégyéniségei és a legkitűnőbb írók, publicisták, művészek és a bor- és szőlőtermelés szakemberei a tagjai.**

A MAV három „Filléres Vonatot” állít be a hegyaljai szüretre, a fővárosi és külföldi idegenforgalmi hivatalaink pedig a legvilágosabb propagandát indítják meg Ausztriában, Németországban, Svájcban, Olaszországban és Angliában.

hogy minél több idegen vegyen részt ezen az évről-évre megismétlődő és idegenforgalmi attrakciónak is szánt hegyaljai szüreti népi-ünnepeken, amelyek egy legnagyobbb külföldi filmgyár beilleszt most készül, magyar tárgyú hangosfilmjébe. **László Miklós** országgyűlési képviselő ma, hétfőn mutatja be a programtervezetet **Kenéz** kereskedelmi miniszternek és **Tormay** államtitkárnak, akik lelkesedéssel és megértéssel támogatják a közérdekű, nagystílű és az ország határain túl is érdeklődést keltő magyar ünnepeget.

— **Halálozás.** **Győrék József** irányi református lelkész, Szabolcs vármegye törvényhatósági bizottsági tagja 37 éves korában tüdőszében elhunyt. A közkezdvelt lelkész halála általános részvételt keltett.

— **Montage Norman** kedden indul haza Angliába. **Newyorkból** jelenti: **Montage Norman,** az Angol Bank kormányzója kedden vagy szerdán utazik vissza Angliába, **Mellonnak,** az Egyesült Államok londoni nagykövétének kíséretében.

— **Csupán régi mesterművek kópiáit fedezték föl a korompal kastélyban.** **Függelék** jelenti **A Reggel** tudósítója: Néhány hét előtt az ország világsajtót bejárta, hogy a **Brunsvick** görök korompai kastélyában **Tizian, Leonardo da Vinci, Veronese, Holbein** és más világhírű mesterek eddig ismeretlen műveit fedezték föl. **Hoffmann** egyetemi tanár, aki az állami műemlékek bizottsága részéről megvizsgálta a képeket, most kijelenti, hogy azok nem eredeti mesterművek, hanem korabeli kópiák.

— **Házasság.** **Dr. Gal Dénes** gyermekorvos és **Fényes Illy Fényes Artúr** az Angol-Magyar Bank igazgatójának leánya, szeptember 4-én, vasárnap déli 1 órakor tartják esküvőjüket a budai Őrőház-utcai templomban. (Minden külön értesítés helyett). — **Kulnaji Ernő,** a „Budapesti Hírlap” s. szerkesztője, a **Samottl** író és költő **Wéber Teréz,** a „Budapesti Hírlap” munkatársa házasságot kötöttek. A házasságról tanak voltak **Dr. Naddányi Emil** főszerkesztő és **Tórs Tibor,** a „S Órai Újság” felelős szerkesztője.

— **Magyarországon keresnek egy innsbrucki szaladatot.** A főkapitányság vasárnap az innsbrucki rendőrségtől rádiogramot kapott, amely szerint az Iglherhof-szalabban **két nagyobb lopás történt.** Az egyik károslottól 1900 schilling s 20 angol font készpénzt és 20.000 schilling értékű ékszer, a másiktól 3500 márká készpénzt, aranyórákat, láncot és gyűrűt loptak. Az innsbrucki rendőrség azt gyanítja, hogy az Iglherhof **tolvaja Magyarország felé menekült.**

— **Vasárnapi balesetek.** Csepelen ismeretlen náganautó vasárnap elgázolta **Ladányi Ferenc** 50 éves szitaközmestert.

— **Csütörtökön megnyitják a Kézművesipari Kiállítást.** A városi elöljáróságban és a gépművekben elkészült a kiállítási építkezéssel; a csütörtöki megnyitás teljes egészben találja a kiállítást. **Kézművesiparosaink** öltén ipari szakmába tagozódva, virágok meg harculat az aranykoszorúkat. Ezer kiállító iparos mőközik a kiállításon, amelynek keretében lesz a nagy lakberendezési és háztartási vásár is. Külön attrakció: a tárgysorsjáték értékes nyereményei. **Betérőjegy 60 fillér.**

Ami a Noteszből kimaradt

Alpár Gitta premierjéről jelenti a **Notesz** berlini tudósítója, hogy az **Admiralispallast**-ban lezajlott bemutatót a Berlinbe barnára lesülten visszaérkezett premier-publikum kolosszális sikerrel avatta. A „**Kaharína**”-t egyenesen **Alpár** számára írták, kilenc képből éneklő, táncolója és játssza végig a markótyánosnőből a minden oroszok cárnőjébe avaszirozó parádés szövepet **Alpár Gitta,** aki különösen nagy énekműveivel aratott tapsokat. Sajnos, a szerep a végén végleg két részre börtik, a szerzők valahogy **nem fejezték be a darabot...**

— **„Sétahajójárók”** menetrendje szeptember 1-től. A **MEFFER** a gyönyörű időjárás miatt sétahajójárókat szeptember 1-én után is módosított menetrenddel tartja fenn. A két sétahajó naponta déltűn 8 órakor, a „**Zsófia**” a „**Zsófia**” mint uszonahajó vasár- és ünnepnapon déltűn 5 órakor változatlanul indul.

— **Zwirko** lengyel rüplő az Európa-körúrpülés győztese. **Berlinből** jelenti **A Reggel** tudósítója: **Vasárnap déltűn hirdették ki az Európa-körúrpülés verseny végleges eredményét.** A versenyt **Zwirko** lengyel rüplő nyerte meg 461 ponttal. Utána következtek **Poss** és **Morziú.**

— **Steinhardt Szándok:** Steinhardt Géza kitérte a volt „**Komikusok Kabaréja**” (Rákóczi-ut 63) és azt újonnan alakította, mint bohózatnyi naponta déltűn 8 órakor, szeptember 1-én fogja megnyitni. Steinhardt színjáratban vissza akarja varázsolni a régi jó idők hangulatát, amit a beigért műsor után itélve, sikerülni is fog.

LÓSPORT

Lovaregyleti versenyek

Fokos nyerte a Kozma-émlékversenyt Csapodár s a nagy favorit Tramp ellen

(A Reggel tudósítójától.) A pesti augusztusi lóversenyeket vasárnap befejezték. A nagy érdeklődést keltő, sikertől mitingező napon a **megkülönböztetett sportjelentésű**

Kozma Ferenc-émlékversenyt

futották. A **20.000 pengős kísérleti verseny** ez évben is **betöltötte hivatalát,** a derbyjárat **két képviselőjével, Do it now!-val és Orcoval** öt komoly szereplésre hivattott **Kéteves: Csapodár, Bakézer, Tramp, Fokos** és **Avanti** vették föl a küzdelmet. Az előlegezett bizalom — a **Do it now!-ról** nyilvánosságra jutott kedvezőlen hírek után — a **Lesváry-ménes Tramp**-jében összpontosult. Adott jelle a barriernél elhelyezkedve **Tramp** ugrott el, míg **Avanti** kissé megkésétt. A távoszlópnál kívül **Fokos** és **Csapodár** tünt elő. **A verseny itt már a három kéteves küzdelme volt, amelyből**

Fokos biztosan félhosszal került ki győztesen,

Csapodár mögött 1 1/2 hossznyira Tramp harmadik lett, Bakézer negyedik. Az első kísérleti verseny az új évjárat javára billentette a mérleget. **Elismerés** illeti a kitűnő gentleman tréner, **Issakut órnagyot,** aki a **Nubicr—Flavia**-csikót **popmás kondícióban állította starthoz.**

A vasárnapi versenyeket a **2000 méteres Újpesti díj** vezette be, amelyben a **nársára lovagolt Kellermann** győzött a **papíresélyű Palsci** ellen. A **Kéteves nyertelen versenyében** több sikertelen szereplés után **Rattrape** általán módjára lépte le ellenfeleit. A programon ezenkívül három handicap szerepelt, amelyek eredményét a lovasklasszis döntötte el, és **pedig Kollár** a végig frontban tartott **Verityvel, Gutai** erős kezében **Tilinkó,** majd **Emlek** győzött. A **Kétevesek** handicapje után

Csutát ismét eltilították két napra a lovaglástól,

miután a stewardok úgy látták, hogy a versenyben résztvevő Corunát nem lovagolta kellő erővel. A nap egyébként gyászos emléki volt a fogadókra:

hat futamban mind a hat favorit vereséget szenvedett.

Részletes eredmény:

- I. futam: 1. Kellermann (2 1/2), 2. Palsci (1 1/4), 3. Jóni, 4. Osziroza, Naplemente, Coquin. 5/4h. Tot.: 10:44, 17, 13.
- II. futam: 1. Verity (6), 2. Lesbia (4), 3. Palma (8). Fm.: Sata, Tekző, Szittay, Beauvigue, Suta, Runa, Maramuro, Nyhá, főt. Tot.: 10:08, 18.
- III. futam: 1. Fokos (8), 2. Csapodár (4), 3. Tramp (8:10r). Fm.: Bakézer, Do it now!, Orco, Avanti. 3/4h, 1 1/2h, 1:05. Tot.: 10:27, 16, 17, 13.
- IV. futam: 1. Tilinkó (4), 2. Pall (12), 3. Coruna (8). Fm.: Meslő, Mint a madár, Sebő Jóvő, Honvéd, Balm, Vizsla, Vögreháló, Brassó, Pierette, Rih, Puskapor, Bogáró, Sily Sally. 1 1/4h, 5/4h.
- Kétevesfordás: Verity—Tilinkó 5:273.
- V. futam: 1. Rattrape (8), 2. Septa (1 1/2), Pazmanther (3). Fm.: Peleador, Budár, Charming, Kópó. 3/4h, 1h. Tot.: 10:37, 16, 14, 15.
- VI. futam: 1. Emlek (12), 2. Szelm Pasha (25), 3. Arme Grell (4). Fm.: Földányi, Teoróza, Baránó, Helre, Lido, Repris, Várgád, Vadvirág, Orpheus, Keszkerő, Hadur, Balzsam. 3/4h, 3/4h. Tot.: 10:17, 41, 114, 23.

»Tőlünk tanulhatnak...!«

Aktuális zenés és táncos pesti revü Csütörtöktől a Terézkerületi Szinpadon

Ez a címe a **Terézkerületi Szinpad** 20 képből álló pesti revüjének. A **»Tőlünk tanulhatnak...!«** élő és igaz keresztmetszetét mutatja be a mai Budapestnek, annak minden gondjával, bajával, agyfufurtságával és humorával. A revü keretében a mai Pest népszerű és kedvence írója: **Karinthy Frigyes** konferál, a mai pesti polgár megzemélyesítője pedig **Rött Sándor,** a kitűnő komikus. A nagy szakértelemmel összeválogatott műsört írták: **Karinthy**

Frigyes, Kellér Dezső, Vaszary János, László Aladár, Vadnai László, László Miklós és Erdős László.

A műsört rendezi: **Vaszary János.**

A diszleteket és ruhákat tervezte **Básthy István.** A táncokat **Gonda László** tanította be. Ezentul minden szombatban is déltűni előadást tart a **Terézkerületi Szinpad.**

Premier csütörtökön!!

Férfiak

gyengesége ellen szavatolt szonnali segítő mindenkorra biztosítva. Nem orvosság. Illusztrált szakorvosi ismeretű 80 fill. bélyeg öltényben diszkrétan borítva küld Gumi Export Budapest, Népszínház-u. 13.

Reggeli levél

Mondja, kedves A Reggel,

mit csicsereg ma reggel?

— Először is szó sincsen csicseregésről, lévén a csicseregés a tavaszi szezon hangneme, a mai augusztusvégi hétfő reggelen pedig mégis csak inkább csvegghetünk — őszi szezonról. Nem?

— De. Hát akkor ne csicseregjünk, hanem csveggjünk.

— Arról lehet — csveggni. Ahogy itt az íróasztalom előtt ülve magam elé képzelem az új színházi frontot, furcsa megállapításaim vannak. Ez a front mozgalmasságában, változatoságában s majdnem azt mondanám, hogy érdekességében is nagyban hasonlít azokhoz az időkhez, amelyeket „Uniójúci szép napok” néven ismer a színházi társadalom. Az a rész is, amelyek számlálatlanul vágják a papírmilliókat a fejébe, hogy innét oda vagy onnét ide átszögödjön s az a rész is, amely ma éhen-szomjan tengődik a Newyork-kávéház teraszán a leglégtéminimuszabb szerződés fikarcenyi reménye nélkül is. És itt van a fox-terrier elmette. Mert ama bizonyos Uniójúci szép napokban nem volt ugyan valamire való pécsi amoroso, aki ne tudott volna a „leg szebb reményekre jogosító” módon idefűnt másodpercek alatt elhelyezkedni (csak azt kellett neki mondani Faludéknak, hogy Hevesi a jövő héten megy le megnézni őt) — most azonban az egykori milliórdástknak sem fenéktig tejjel az az ugyancsak alaposan megmaximált gyöngyfejtékük...

— Le a sztárágazat!
— Le vele, — már tudniillik azzal, ami belőle megmaradt. De azért az a sokat emlegetett sztárágazást (amit az igazgatók csodálatos módon tavaly először tartottak be kivétel nélkül, még Gadl Franciskával szemben is), mégromjaiban sem szabad ám úgy számítani, hogy esténként ennyi és ennyi, egy évben tehát annyi meg annyi. Az a szegény sztár — vigyázzunk, meg ne szakadjon értük a szívünk — próbál esetleg két-három hétig, a darab megbukik, játszik tízszer, — azután, ha egy kis peckje van, várhat esetleg huszötig is, amíg megint rá kerül a sor! Vagyis — tréfa félre — a sztárral nagyon könnyen megtörténhetik, hogy kevesebbet keres a színháznál, mint egy jó másodrendű fizetésecs szinész, hála az igazgatók vasfontjának, amelynek, legyünk csak őszinték, a sztárbaúsik és sztárnének ugyancsak alaposan ki vannak szolgáltatva. Vagyis: megállapítandó volna az 1932-33-as szezon elején, hogy a szinész ranglista nagyban demokratizálódott. Nincsenek többé sztárok és társulati tagok, első és másod- vagy harmadrendű szinészek, csak jó és rossz szinészek vannak, ismertek és sikertelenek, — ismeretlenek és sikertelenek, akik között a rossz sokkal jobban fog járni esetleg, mint a legjobb! Ez az egyik oldala az érem-

nek. A másik oldala — szinészi szempontból, persze, — hogy jóval több a színház, nagyobb a konkurencia, több tehát az elhelyezkedési lehetőség. Bár a színházak a kötelező társulati meg szervezése körül olyan amerikai óvatossággal jártak el az idén, hogy az a néhány, márdártárlatból, bizony afféle tessék-lásséknak tetsző állandó szerződöttes inkább csak olyan „mesze semmi, fogd meg jól” a szinészszövetség felé, a büdsszójuk feje ettől ugyan nemigen fog fájni az új szezonban... Szóval a szinészek alaposan letették a vizsgát az egész vonaton, úgy fent, mint lent, nevethetnek az igazgatók a markukba, józúen...

— Szóval, — le az igazgatókkal?
— No, nem. Kétségtelen, hogy ezek a sorok írók és szinészek érdekében íródnak, de nem a színházak ellen! Csak ma, amikor minden színház az eddigiekhez képest sokkal kisebb rizikóval indul s a színháznak, mint vállalkozásnak a számsai sok minden okból, amelyeket itt ne firtassunk, főleg írók és szinészek rovására nagyobbodtak meg, ezek az író- és szinészédelmi sorok — fokozott erővel kínálkoznak tolhogyre. Nem kétséges ugyanis, hogy magában a színházvezetési politikában is új irány van lábrakapóban, az ugynevezett Olesó János-irány: minden mindegy, csak olesó legyen! Végeláadás — végberásárlás egyszerre, nemcsak a mennyiségben, de a minőségben is. Olesó János-darabjaikkal), szóval itt a dumping a színpadon is, aminek kizárólag az oka, hogy a jobbra, drágábbra, értékesre az igazgatók ráfektet. Ez pedig nem tulságosan lelkesítő...
— Márpedig mi jó előadásokat, jó darabokat kérünk!

— Ebben viszont maguknak van legbölcsebben igazuk, lehetetlen, hogy a rosszabb jobban kelljen, mint a jó! Legbelsőbb érzésem és még belsőbb prognózisom szerint az idén bő és változatos programban lesz módjuk válogatni. A Vig, a Magyar, a Belvárosi fog gondoskodni a drámáról és vígjátékról, az az érzésem, hogy ezek között legvirágzóbb kedvelve s legnagyobb erővel a Magyar Színház, tradícióinak erejével és emlékeinek nimbuszával a Vig s egész külön fegyverekkel és eszközökkel a maga programjának külön területén a Belvárosi. Meg vagyok győződve róla, hogy valamennyi nagy ambícióval, műgonddal, szeretettel és önfeláldozással, mert hiszen aki ebben a harcban a maga területén győz, az egyáltalán eldöntötte egészteneddis problémáit is... A Kamaraszínház mellettük, vagy mondjuk, mögöttük áll, hasonló célkitűzésekkel, Pesten és Pestnek: inkább mint kísérleti színház. A Nemzeti programja még nem ismeretes. Mozgalmasnak, ha nem is teljesen egészségesnek látom a kabaré versengését is. Az elegáns és hors concours legstabilabb Andrássy-úti Színház mellett egy Karintyval mint konferansziéval megerősített, de Salamon nélküli Teréz-körtüi Kabaré, egy külön Salamon-kabaré, Békeffyvel, mint kabarévészszínház a Royal Orfeum, egy Bethlen-téri Színpad, egy Steinhart-Színpad s legújában a régi Steinhart helyjén egy legeslegújabb kis kabaré Lőrincz Miklós vezetése alatt s Modern Kabaré néven áll és száll harcba az önök kegyeirt. Csak az operettfronton ködösnek lássé a körvonalak. Nem látom sem a Fővárosi Operettszínház, sem a Király-Színház programját olyan határozottan, mint a többiét, valami kis szerencsésjáték-szerűség gözölgök ezeknek a kéményein: ha sikerül a szezon eleje, jó, ha nem, hát majd meglátjuk. (Bár manapság operettszínháznál egyetlen darab ugyanugy lehet teljes évi program, mint ahogy huszötöt darab sem jelent esetleg semmit.) És aztán itt van a Pesti Színház, róla más helyen és itt van végül a Labriole-variété, amelynek célkitűzései, programja egészen új, amely sokat ígér, de amelyből még csak azután fogunk közelebbről megismerkedni... Végül a muzik a legjobb és leg-szebb filmeket ígéri. Szeptember már emeli a startintót revolvert, ujjá a ravaszon. Sok szerencsét mindenkinek az új szezonban, de mindenkítől sokat is várunk!

Beiratások a FODOR-zeneiskolába

szeptember 1., 2., 3- és 5-én délelőtt 11—12-ig és délután 1/25—1/46-ig eszközölhetők az iskola igazgatósági irodájában, VI. Jókai-ter 4. szám alatt. Fölvételt nyerne kezdi és haladó növendékek a zongora, hegedü-, gordonka-, ének- és kamarazene főtanszakokra, valamint a szavaló- és beszédművészeti tanfolyamra, a szavalókórusba és a mellék-tanszakokra. Az intézet négy akadémiai osztályának növendékei a Zeneművészeti Főiskolán vizsgáznak és államérvényes bizonyítványt kapnak. A IV. akadémiai osztályban a főtanszakból legalább jeles osztályzatot nyert növendékek a Főiskolán a zenetanárképző tanfolyamra való fölvételüket kérelmezhetik, míg azok, akik „jó” osztályzatot nyerneek és egyidejűleg a zenepedagógiai kollégiumot elvégzik, államérvényes vég-bizonyítványt kapnak, mely végbizonnyitvány zeneoktatásra jogosít. Leszállított beírási díj 12— P, leszállított tandíjak: havi 10.50, 15.50, 20.50 vagy 30.50 pengő. Beírási tájékoztatót díjmentesen küld az igazgatóság.

• Pesti Színház. Bródy István, a Pesti Színház igazgatója mondja: Szeptember 15-én nyitjuk meg a színházat a „Tavaszi álom” című Lehár-operettel. A legbájjásabb szövegkönyv és a legszebb muzsika — Lehár — és öt aranyos fiatal szinész. Szeptember 18-án már a második premiert tartjuk, címe: „A teze”. Paszary János dolgozta át egy francia bohózatból, zenéjét egy fiatal komponista szerezte. Pethő István, akit egy fiatal komponista fedeztünk föl. Ilven föltedeztettem Illosy Gusztáv, akit egy zsúr kelles közepéből szerződtettem és Veres Emy, akit egyelőre csak annyi köze van a színházhoz, hogy Veres Ernő hűga, de aki tehetséges szép, jól táncol, aranyosan énekel és fiatal. Mihályi Lócy, aki már egyszer beérkezett Pesten, szintén tagom, őt Pozsonyból loptam vissza. Szabó Pirokka, Tóth Erzs, Haraszty Mici, Gyurgyai István, Márkus Lajos, Tinár Károly, a volt Kassai szubrettprimadonna. Latabár Árpád és Gadl Sándor a többi tagjaim. Csupa fiatal ember, öröm volik dolgozni...

• 75.000 márka Gustav Fröhlich startjáért. A Benz-Mercedes autógyár 50.000 márkát ajánlott föl Gustav Fröhlichnek, a népszerű filmszinésznek, ha egy nagy nemzetközi autóversenyen a gyár speciálkocsijával a starthoz áll. Fröhlich ugyanis a „Nem kérdem ki vagy” című új filmjében, amelyet Bolváry Géza rendezett, mint autóvezetőt is sikert aratott. Az ötvenezermárkás ajánlatot azonban Gustav Fröhlich két okból nem fogadhatta el: felesége, Alpár Gitta hallani sem akart arról, hogy férje ilyen veszélyes földatott vállalon. Bolváry Géza pedig, akinek Fröhlich erre a szezonra leszerződött, a szerződésre való hivatalozással tiltotta meg, hogy az autógyár ajánlatát elfogadja. Az sem használt, hogy a gyár Bolvárynak külön 25.000 márkát ajánlott föl, ha eltekint a szerződésben kikötött tilalomtól, de a rendező semmi pénzért sem volt hajlandó sztárját, akire egész szezonját fölépíti, ilyen veszélyes vállalkozáshoz köleszónadni.

• A Lipótváros nagy filmszínháza: a City szeptember elején nyílik meg a Vilmos császár-úton. Az ötszázszemélyes új mozi tökéletesen modern, kényelmes, pompás színház. Nemesak külseje, de programja is garancia arra, hogy a „City” Antal Gyula igazgató vezetésével az elegáns közönség társzozója legyen.

VIGSZÍNHÁZ

Szombaton, szeptember 3-án

Évadnyitó előadás

először kerül színré

EMMY

Vígjáték 3 fölvonásban

Rákosi Viktor regényéből írta Lengyel József

Főszereplők:

Dajka Margit, Fejes Teri, Jávor Pál, Somlay Artur

Apáthy, Bárdi, Békássy, Bondy, Dózsa, Gardonyi, Gyöngyössy Erzs, Hajmássy, Hajnal, Justh, Kerekes, Kürthy Sári, Maklary, Pártos Erzs, Peti, Somló, Szegő, Szilassy, Zátony

• Az első előadás jegyeit már árusítják •

STEINHARDT SZINPAD

Megnyitóműsorát mindenki végigkacagja Helyárak 1 pengőtől 3 pengőig

Jardini
ERZSÉBET KIRALYNE-UT 1. SZAM
TELEFON: 97-0-07.
Utolsó 3 nap

STEINHARDT SZINPAD
Most Rákóczi-ut 63. Tel. J. 429-71
Megnívülk szeptember 1-én

STEINHARDT SZINPAD
Meyívülk mint bohózat, színház, kabaré és variété

Ma premier! EMDEN a hősök hajója
A legendáshírű eirkáló drámája hangosfilmen
A losangelesi olimpiász
Eredeti helyszíni fölvételek világrekordokról
Előadások 6, 8 és 10 órákor **PALACE** Első előadásón félhelyárak

KÖZGAZDASÁG

Pro vagy kontra!

— Irta Kiss Dezső —

Kifelé megyünk-e a nagy világválságból, amely a világ legerősebb országaiban is a lét vagy nemlét kérdése elé állította százesztendői szakadatlan fejlődés után a kapitalista rendet — ki merne erre a kérdésre határozott és egyenes választ adni? A válság a nyersanyag-termelő országokból és a nyersanyagipacokról indult el s éppon csekén a piacokon mutatkozik hetek óta árnyaltul, de tartós és rendületlen javulás. A nyersanyagipacok legérzékenyebb hőmérője, a newyorki tőzsde, minden aggodó intelem s pesszimista jóslás ellenére is tartósan szilárd, a kontreim három hét óta egyre gyöngülő erővel védi pozícióját, a vevők minden héten nagyobb számmal jelentkeznek, mint az eladók, ugyanakkor a nyugat-európai nagy pénzpiacokon tartós pénzhiány uralkodik, ennek jele az angol konverzió váratlanul nagy sikere. A nyersanyagkereslet növekszik, a nagy értéktől kezdve óvatosan, de mégis körvonalozódik a newyorki példát s a nagyiparban is helyi javulás jelei mutatkoznak.

A javulásnak további igen fontos jele, hogy a főke hisztérikus menekülése egyik országból a másikba megszűnt,

az amerikai jegybank aranykészlete nem esik, hanem hetről-hétre emelkedik s lélektani szempontból följegyzésre érdemes tünet, hogy a világgazdaság addig legpasszívabb tényezője, a mezőgazdaság, lassanként tudatára önként saját erejének s annak a hatalmas pozíciónak, amellyel a világ gazdasági rendjének újjászervezésénél a „nagy adós” díszekedhetik. Amerika és Európa farmerci, birtokosai és parasztagárdái a nagyiparnak legutóbbi nevői és a nagytőkének legfőbb adósi, s ma már tisztában vannak azokkal Londonban, Newyorkban, de Párisban is, hogy a mezőgazdaság fizetős és vásárlóképességének helyreállítása nélkül tartós javulásra a hitelező és ipari államokban sem lehet remény. A varsói konferencián lengyel részről hangzott el az első erőlyes fölhívás arra, hogy a mezőgazdasági országok közös erővel igyekezzenek megvédeni érdekeiket a nagytőkés és nagyipari országokkal szemben.

Európa agrárországai csak akkor fognak vásárolni és adósságot fizetni, ha termékeiket rentábilis áron eladhatják — ez az igazság egyre szélesebb körben terjed el a nagytőke-piacokon s igen erősen fog érvényesülni a küszöbön álló nemzetközi tárgyalásokon.

Ezek a jelek amellet szólnak, hogy a válság lassan föloldódik s gyarapodnak azok az erők, amelyek a konjunktúra fordulót idézhetik föl.

Ezzel szemben

még mindig sűrűn és sötétlen gomolyognak azok a jelenségek, amelyek a válság szakadatlan elmélyülésére vallanak. Az amerikai nagyipar válsága még mindig nincs számban, a munkanélküliség száma az Egyesült Államokban az év első öt hónapjában még mindig szaporodott, körülbelül ötvenegy millió munkással, az északi piacok fölvevőképessége tovább szűkült, az orosz élelmiszeri válság tovább bonyolódik s ezzel az angol és német ipari válság tovább mélyül, a mezőgazdasági termelés az északi féltekén minden országban többé-kevésbé nyílt fizetőképesség állapotába került s ugyanakkor a kis európai országokban a gazdasági és pénzügyi bürokrácia korlátlan uralma és a magától s új meg új béklyókat vet a forgalomra.

Nincs ma már európai ország, amely a szabadforgalommal még a látszatát is megőrizné.

s az elmúlt héten odáig jutottunk, hogy a csehszlovák köztársaságba még a könyvek bevitelle is a beviteli bizottság ellenférése alá került. Európa ma a leggróteszkebb és legtragikókusabb korszakát éli változatos és viharos gazdasági történetének. A tőkés országok gazdasági földokolnak a meddő arany, a „fressdéses Kapital” sulya alatt, a szegény országok viszont egy fillérynnyi kölcsönhöz sem jutnak,

az élelmiszerbevételre szoruló államok elzárják határaikat az olesó hus és kenyér előtt,

holott ezzel, mint a pozsonyvidéki és a francia parasztok példája mutatja, saját mezőgazdái helyzetén nem javítanak. Az agrárországok vélik gyöngye iparukat, közben olesó ipar-cikknek hiány agrártermelésük lerongyolódik, de a munkanélküliség saját határaikon belül sem enyhül. Van-e kiút ebből az utvesztőből,

van-e remény, hogy a nyomor és nélkülözés enyhül, mielőtt a kétségbeesés az állami és társadalmi rend keretét szétfeszítené? Ki merne ma erre a kérdésre választ adni? Nem a népek és nem a főmegek, nem a munkások, parasztok, polgárok és foglászók, hanem egyes államférfiak és egyes érdekesportok kezében nyugszik a jövő.

(A Reggel tudósítójától.) Nincs égetőbb problémája ma a magyar közgazdasági életnek az exportlehetőségek kialakulásánál. Elsősorban azzal kell tisztába lennünk, hogy melyek azok a mezőgazdasági termékek, amelyekből nagyobb mennyiségben lehet kivitelre számítani és lehet-e e cikkek számára elhelyezési piacokat teremteni?

A legelső cikk, amelyik már július első napjaiban szállítóképes a repce, amelyből az idén körülbelül 600 vagon került piacra. Ebből a mennyiségből 200 vagon a magyar olajgyárak vettek föl, míg a fennmaradó 400 vagon főleg Jugoszláviában talált fölvevő piacot. A repcevel csak nem egy időben került piacra a biborheremag, amelyből az export mintegy 200 vagon télt ki. Ezt a cikket az idén

Franciaország is vásárolta.

tekintettel arra, hogy Franciaországban a biborheremagtermés ez évben nem sikerült és importra szorult. Sokkal kedvezőlenebb exportlehetőségek előtt áll a borsó és a lencse. Az utóbbi években a Felvidéken, különösen Mezőkövesd és Miskolc környékén igen nagy mennyiségben kezdtek lenesét termelni és

ebben az évben a lencsében rekordtermés mutatkozik.

Eddig jelentősebb kvantumot Ausztriában sikerült elhelyeznünk, de a termelt lencse nagy része még eladatlan s részint termelők kezén, részint pedig a kereskedőknél tárol. Még gyöngébb a borsó elhelyezési lehetősége és ennél a cikknél az a szerencse, hogy angol cégek termelési szerződést kötöttek magyar borsótermelő vállalatokkal, így például a Magyar Magtenyésztő Rt., a Mauthner-cég, a Selecta Magtermelő Rt. vállalknak termeltetést és így

a borsó egy része e szerződések alapján Angliában előre el van helyezve.

A nem termelési szerződés alapján termelt borsó, különösen a Viktória-borsó elhelyezése azonban rendkívül nehéz, mert a magyar gyárak háttérrel a keveset vásárolnak s így — megcselölő piac hiányában — a borsófölösleget nagyon nehéz egyelőre elhelyezni. A bab az idén mennyiségére és minőségére is igen jól sikerült, de a külföld részéről kereslet egyáltalában nincs, az export e cikkben augusztus végén, szeptember elején szokott megindulni, eddig ugyiszlén még semmi sem ment ki belőle. A gabonatermek elhelyezésére kormánytámogatással tárgyalások vannak folyamatban. Két fontos vetőmagexport-cikkünk, a lóhere és lucernama szintén igen erős megpróbáltatások előtt áll. A magyar lóherének jelentékeny versenytámaszt a román lóhere-mag és a lucernamag iránt sines meg az a nagy érdeklődés, amely éveket ezelőtt iránta jelentkezett. Különösen az északi államok, Dánia, Svédország vásárolnak egyre kevesebb magyar lucernamagot, helyettesítik azt argentinai és olasz lucernamaggal, amelyeket a magyar lucernamagnál olcsóbban kapnak meg. Gyöngye auspiciumok előtt áll

borexportunk

is, amely 1930-ban még 300.000 hektoliter volt, 1931-ben már csak 250.000 hektoliter és az árak esése folytán a 250.000 hektoliter kivitt borsó mindössze 7 millió pengőt képviselt az előző évi 300.000 hektoliter 14 millió pengő ellenértékével szemben. Most a világgazdaság a magyar borsó nagy verseny és az árak további esése folytán még gyöngébben fekszik.

Nem bírják el a magyar agrártermékek a

Látogassa meg az őzt
PRÁGAI NEMZETKÖZI
1932 ÁRUMINTAVÁSÁRT
Szeptember 4-11
az összes termelési ágak reprezentatív kiállítását.

Lausanne és Ottawa után kevés reményünk lehet arra, hogy a még hátralevő harmadik nagy nemzetközi tanácskozás, a londoni világgazdasági konferencia, drámai gyorsasággal megváltoztatja az események irányát.

Az államférfiakról el lehet mondani, amit Napoleon mondott Ausztriáról, hogy egy gondolatlan és egy árulat mindenütt élhessen. Elkésett Hoover és McDonald, elkésett Borah és Tardieu, elkésett Brüning és Bethlen, mert mindaz ami az utolsó másfél évben történt, egy csendővel korábban még csodák művelhetett volna. A kis érdekesportok viszont sehol, egyetlen országban sem késnek el

a válságnak mindenütt vannak gyanuskező haszonélvezői és vámszedői

s a mérleg nyelét, amelynek serpenyőjében a pro és kontra súlyok, a javulás és romlás sulyai hevernek — ők tartják a kezükben.

Az export kilátásai

világgazdasági versenyben azt a latifudót, amely az exportdevizák beszolgáltatása folytán áll elő

és ha már kereskedelmi szerződést nem tud a kormány kötni, legalább ott tegyen kedvezményt az exportörnek, hogy a devizabeszolgáltatásnál liberálisabb elvek érvényesüljenek. Ausztria, amely iparcikkkel versenybe a világgazdaság, nemcsak azáltal könnyíti, hogy schilling ellenében is megengedi az exportot, hanem a külföldi valuta ellenében eladott és az Osztrák Nemzeti Banknak beszállított devizák után a hivatalos elszámolási arányon fölül ugynevezett exportprémiumot térít, vagyis méltányolja azt a diszáziót, amelyet az osztrák schilling az egyes fizetési eszközökkel szemben fölmutat. Ha a magyar kormány azt tekinti vámszámak, hogy 11 millió esch korona erejéig tudott provizórikus megállapodást létesíteni Csehszlovákiával, akkor

az az érdem nagyon gyöngye szegénységi bizonyítvány kormányzatunk részéről, amelynek egynapi államháztartási költsége nagyobb, mint az egész csehszlovák egyezmény substratuma.

Mint hogy nemcsak a magyar mezőgazdaság, hanem az egész magyar közgazdasági élet egy még gyöngén is kiépített, de valahogyan mégis csak funkcionáló külkereskedelmi politikán nyugszik,

mi e hasábon a magyar mezőgazdaság létkérdésével, az export lehetőségeivel hétről-hétre foglalkozni kívánunk.

× Mit mutat az összesített bankmérleg? A fővárosi pénzügyintézet egyesített félvéri mérlege magán viseli annak az álló harcnak a képét, amelyet a bankok 1931 július 13-án, vagyis a bankzárlat óta kénytelenek folytatni. Amilyen igények lépnek föl ugyanis a betevők és az egyéb hitelezők a bankokkal szemben, ugyanolyan mértékben kénytelen a pénzügyintézet is kihelyezéseit csökkenteni. A bankok tehát ebben érdeklődnek azon, hogy mérlegük állandóan ki legyen egyensúlyozva, vagyis amilyen arányú elfeladást mutat a mérleg egyik oldala, ez az elfeladás a másik oldalon rögtön kifejezésre is jut. Szóval a bankok kifejezve ez azt jelentik, hogy a 22 fővárosi pénzügyintézet betéteinek és hitelezőinek csökkenése egy fél év alatt 8,7%-ot tesz ki, amellyel szemben az aktívák között a vállalkozás 3,4 s az adások tétele 4,6, összesen tehát a hirtő együtt 8%-os visszaforgulást tüntet föl. A bankok ezek szerint adósaikat csak olyan arányban szorították tartozásaik visszafizetésére, mint amilyen arányokban a hitelezők velük szemben föllepnek. A legérdekesebb az értékpapírok és az érdekeltségek tétele, amelyek — minthogy a tőzsde az év első felében zárva volt — változásit ugyiszlén nem is mutatnak, amennyiben e tétel 222 millió pengőt reprezentál az 1931 december 31-iki 222,8 millió pengővel szemben. Mindezek az adatok arra vallanak, hogy a budapesti pénzügyintézet a mobilitást a legteljesebb mértékben szem előtt tartották, meglehetősen ellenállóképességet mutatnak és bizonyos, hogy a normális idők viszonyaitól a bankok a mobilitásra még nagyobb súlyt fognak helyezni, mert a nehéz idők tapasztalatai azt bizonyítják, hogy a mobil intézetek sokkal könnyebben tudtak a krízissel megbirkózni.

× Az első fele... Kopenhágából jelenti A Reggel tudósítója: A kormány elhatározta, hogy minden valutabeszolgáltatási kötelezettséget megszüntet és a devizák szabad forgalmát ismét helyreállítja.

Ingyen vizum, 33% kedvezmény a magyar és csehszlovák vasutakon. Igazolványok és felvilágosítások: Magyar Csehszlovák Kereskedelmi Kamaránál, Budapest VI, Andrássy-ut 12. szám (Telefon 381-71) és az összes budapesti és vidéki MÁV menetjegyirodánkban. — Vásárlószámlák ára 4 pengő

VASÁRNAPI SPORT

Gólzáporral győzött

a Hungária és a Ferencváros

9:0-ra verte a jó Hungária az Attilát! — 8:2-re a Ferencváros a Soroksárt. — Az Újpest 3:1 arányban nyert a Nemzeti ellen. — A Budai „11” győzött a durva budai derbyn. — A Hungária a bajnokság élén

(A Reggel tudósítójától.) Vasárnap ugyan-
csak sok gólt láthatott a közönség a Hungária-
úti pályán. A Hungária rekordgyőzelmet arat-
ott (9:0) az Attila fölött és most, miután a
bajnokság élére került a jó formában levő csap-
tát, a kék-fehér drukkerek újból megkezdtek
a bajnokságról való ábrándozást. A Ferencvá-
ros 8:2-re intézte el a jó soroksáriakat, akik
alaposan megilletődve küzdöttek. Az Újpest
3:1-re verte meg a Nemzetit, míg a budai
derbyben, szoblatlanul durva mérkőzésben a
Budai „11” győzött. Az öltöke mérkőzésen a
Kispest és a Somogy osztottak meg a pontokon.

A bajnokság állása a következő:

1. Hungária	2	2	—	—	13:2	4	(—)
2. Újpest	2	1	1	—	6:4	3	(1)
3. Budai „11”	2	1	1	—	5:4	3	(1)
4. Ferencváros	1	1	—	—	8:2	2	(—)
5. III. ker. FC	2	1	—	1	5:4	2	(2)
6. Soroksár	2	1	—	1	6:8	2	(2)
7. Kispest	2	—	1	1	3:5	1	(3)
8. Somogy	2	—	1	1	1:5	1	(3)
9. Bocskaí	—	—	—	—	—	—	—
10. Szegedi FC	1	—	—	1	2:4	—	(2)
11. Nemzeti	1	—	—	1	1:3	—	(2)
12. Attila	1	—	—	1	0:9	—	(2)

Ahol alig győzték számolni a gólokat

Hungária—Attila 9:0 (2:0). — Hungária-ut. — 7000 néző. — **Bíró: Viczenik**

A Hungária igen kellemes benyomást kel-
tett, különösen a fődzsetor, amely az elmúlt
években mindig a leggyöngébb része volt a
csapatnak.

Főleg Szaniszló remek játéka keltett föl-
tűnést.

Baráthy egy a védelemnek, mint a támadás-
nak nagy hasznára volt. Weber gyöngébb volt
társainál. A csatársorban Ticska a center-
pozíciót nem sokat mutatott, a Kalmárral való
helyesere után azután nemcsak ő, hanem az
egész sor följavult. A legjobb csatár Szabó III.
volt. A védelemben Mandl gyöngén játszott,
Kocsis azonban sokszor helyette is dolgozott.
Újváriának nem sok dolga akadt.

Az Attila a mezőnyben jól játszott, a kapu
előtt azonban gólképtelen volt a csatársor.
Alberti, az új kapus remekül védett. Egy ki-
vételével védhetetlen gólokat kapott. A bekkék
közül Vadász volt a jobb. A fődzsetorból Bán
előrangú játéka magaslott ki.

Az Attila kezd erős nap ellen. De már az első
percben Ticska lövése a felső kapufáról pattan a
mezőnybe. Kalmár közeli lövést Alberti pompásan
védi. Szabó III. kornert erőszakkal ki, de rosszul
rugja. Ottávi gólhelyzetbe kerül, de sokáig vár a
lövessel. A 9. percben Ottávi kapu mögé helyezi a
Hungária kornert. Vadász kornert vét, ezt Alberti
nagy stílusban boxolja ki. Szabó III. beadását Cseh
II. élesen fejeli, de Alberti ismét parádés védést
mutatott be. A 25. percben Hungária-kornerből
Ticska gólnak látszó lövést Alberti halálos bizton-
sággal védi. A 27. percben

Szabó III. beadásából Ticska lövi az első gólt
(1:0).

Három perc múlva Baráthy 20 méteres szabadrugása
érintés nélkül süti a hálóba.

Kemény dió volt a Nemzeti az Újpest számára

Újpest—Nemzeti 3:1 (0:0). — Stadion. — 5000 néző. — **Bíró: Kohányi**

Az Újpest nehezen győzött a különösen az
első félidőben szépen játszó, de a második fél-
időben is veszélyes Nemzeti ellen.

A mérkőzés az Újpest támadásával kezdő-
dött és a II. percben P. Szabó beadásából Auer
csak alig löti kapu mellé. A Nemzeti ellen-
támadását Paczolai vezette, akit azonban Dudás
kötényen szerelt. Újból az Újpest támadott és
P. Szabó lövést Vermes kitűnő stílusban
fogta, majd Paczolai játszója ügyesen át ma-
gát az Újpest védelmére, de lövést Auer által-
matlanná tette. A 26. percben Auer a féldű-
ről indulva, 30 méterről hatalmas lövést kül-
dött alig néhány centiméterrel kapu mellé.
A 41. percben Paczolai beadásából Bihámi
lövést Aeri nehezen fogta, egy perc múlva
Bihámi ismét kapura lött, de Aeri ezúttal is
a helyén volt.

A jó soroksáriak nagy lámpalázzal játszottak

Ferencváros—Soroksár 8:2 (3:0). — Hungária-ut. — 6000 néző. — **Bíró: Barna**

Bizonyára sokan fölvetik a kérdést: a Fe-
rencváros olyan jó, vagy a Soroksár olyan
rossz? Válasz:

a Ferencváros elég rossz, de a Soroksár
sokkal rosszabb.

Lehet, hogy a Soroksár csak gyöngé napot
fogott ki, vagy a lámpaláz miatt volt ily
gyöngé a csapat. Pedig a Ferencváros is
gyöngé formában van, csak Sárosi, Tanczos és
Toldi játéka emelkedett ki a mezőnyből. Amsel
különösen gyöngé volt. A Soroksárnak ment-

Dankó hibájából kornerek jut a Hungária, Kalmár
fejét. Vadász a gólvonalból rugja vissza.

Hungária-kornerből kezdődik a második félidő.
Az 5. percben

Szabó III. beadását Cseh II. fejeli és a gyöngö
labdát Alberti a góiba ejti. (3:0).

A 10. percben Szabó III. beadásába Ticska csak a
labát teszi belé: (4:0).

A mezőnyben az Attila jól játszik, de a kapu előtt
esőből mond a tudomány. Szabó III. lövést Alhóti
védi. Igen hullámzó a játék, három perccel belül a
Hungária két, az Attila egy eredménytelen kornert
rug. A 19. percben Ottávi beadását

Kalmár bombázza a hálóba (5:0).

Újvári kornere ejt egy labdát, amelyből csak meg-
egy kornert arán szabadul föl a kék-fehér kapu.
Magyar elől csak nagy szerencsével menthet Új-
vári. A 30. percben Ottávi szépen lefut, ivelt be-
adásából

kalmár megszerzi a hatodik gólt (6:0).

Allandó Hungária-támadások közben a 34. percben
Cseh II. Kalmár okos labdáját juttatja a hálóba
(7:0).

Sziklai lövésszerű beadását Újváry lehuzza. A 38.
percben megszületik a mérkőzés legszebb gólja.

Szaniszló átmegy három emberen és mintegy 25
méterről remek gólt lő (8:0).

A 41. percben Ottávi—Cseh II. nagyszerű összjáték
után az összekötő beállítja a végeredményt
(9:0)

A hátralevő időben az Attila erősen ostromol, Her-
nádi lövése csak hajszálnyira kerül el a kaput.

Szünet után a 4. percben Farkas, Kiss,
P. Szabó akciójából

Kiss lövése a belső kapufáról Jakube elé
pattant, aki védhetetlen fejessel megsze-
rezte az Újpest első gólját (1:0).

A Nemzeti erősitelt, de gólt az Újpest ért el a
35. percben

Auer 30 méteres szabadrugásából (2:0).

A 38. percben Paczolai formás támadást vezet-
tett, a labda Gergelyhez került, aki a rosszul
helyezkedő Aeri mellett hálóba juttatta.

(2:1).

A 40. percben

Auer Jakube passzából éles lapos gólt
lőtt a kapu jobb sarkába. (3:1).

ségére szolgál, hogy

Bácsay kapus a második félidőben agráz-
kódást szenvedett és a mentők szállították
a kórházba.

Igy 10 emberrel játszottak a soroksáriak a
második félidőt. Egyenlőleg Kautzky és Kohut
II. váltak ki

A Ferencváros kezd. Turai 20 méteres szabadrugása az első esemény. Nagy elforgultsággal játszik a Soroksár és hosszú percekön át nem is rugnak labdába. Szabadrugás hozza fölé a soroksáriakat,

Illik lövésére Amsel rosszul fut ki, de Kohut II. a kapu fölé lö. A Ferencváros kornere Turai faultján akad el. A 13. percben Kohut közeli lövést Bácsay kornere üti, ebből Turai mellé lö. Nagyon egyoldalú a játék, az első gól mégis csak a 15. percben születik meg.

Kohut Toldihoz passzol, aki könnyen driblizni ki Schweiert és lapos sarkos lövése gólt eredményez (1:0).

Amsel nagy hibájából majdnem gólt ér el a Soroksár. A 22. percben Toldi—Turai—Takács II. ösz-játék után

a gólszak begurítja a második gólt (2:0).

Ferencváros-kornerből Turai három lépésről az abe-
lő. A Soroksár veszélytelen kornert nehezen szab-
dítja föl a zöld-fehér védelem. A 35. percben óriási
helyzet van a Soroksár-kapu előtt. Mind az öt radi-
cossát lehetne, de mindegyik továbbadja a labdát,
végül Takács II. bosszantó mellélövésével megoldó-
dik a helyzet. Soroksár-szabadrugásból Kautzky fe-
jeszt Amsel védi. A 45. percben

Turai lövést Bácsay Takács II. elé üti, aki be-
vágja a gólt (3:0).

Újraekedre már nincs idő.

A második félidőben még nagyobb lesz a Ferenc-
város fölénye. A 10. percben

Turai egyedül tör a kapura, Bácsay ráfut, ösz-
ütköznek, mind a ketten fejve maradnak, a labda
pedig közben a hálóba jut (4:0).

Kétpercnyi élesítgetés után folytatódik a játék. A
12. percben Takács II. mintegy 20 méterről találna
megvágja a labdát, amely a meglepett Bácsay mel-
lett a hálóba surran. (5:0).

A Soroksár szánalmasan vergődik a pályán, míg a
Fradi csak iskolázik. A 15. percben kornerekhez jut a Soroksár.

Amsel hajmeresztő hibát vét, ugy, hogy Takács I. csak hordsz arán mentheti meg a kaput.
Tizenegyes, amelyet Illik értékesít. (5:1).

Kohut beadását Takács II. két lépésről mellé lövi. A
22. percben eredménytelen zöld-fehér kornert után

Bácsay összecsik, ugy, hogy véleg kiáll, helyét
Zwick foglalja el.

Gólhelyzet adódik ismét a ferencvárosi csatársor
előtt, de Turai gyámólatlanul fölé lö. A 33. percben

Tancos könnyen elsétál a soroksári védelem
mellett és gólt lö (6:1).

Két perccel később

Turai távoli lövése jut a lila-fehérek hálójába
(7:1).

A következő percben Takács II. szorongatott hely-
zetből Turainak ad és ismét mozog a háló
(8:1).

Tanczos erős lövést Zwick kornere üti, Toldi mellé
fejeli. A 43. percben egy veszélytelenné látszó So-
roksár-támadás után Kautzky éles szögéből remek
sarkos gólt lö és ezzel beállítja a végeredményt.

(8:2).

Eredménytelen Ferencváros-kornerekkel végződik a
mérkőzés.

„Csontzene” a budai derbyn

Budai „11”—III. ker. FC 2:1 (1:0)

Nagyszombat-utca. — 800 néző. — **Bíró: Salgó**

A széteső játékot mutató és durván játszó
III. kerületiekkel szemben az egységesen játszó
budaiak megeredemelten nyerték a mérkőzést.

Kezds után rögtön a budaiak lendültek támadásba
és kis szerencsével már góllal is juthattak volna. A
következő tíz perccel kevesebb állandó támadásban
maradtak. Vágra a III. kerületiek is a budai kapu
elő kerültek. Horn azonban résen volt a Dömötör lö-
vést biztosan fogta. A 27. percben Steiner 16-oson
betül közel érintette a labdát.

A 11-eset Kárpáti I. értékesítette (1:0).

Az elért gól teljesen megzavarta az amugy is gyön-
gén szereplő III. kerületi csapatot, amely egyéni ak-
ciókkal igyekezett eredményt elérni.

Szünet után Fenyvesi kitűnő beadása Dinyéshez
került, aki két lépésről kapufát lött. A kipattanó
labdát Dömötör az úres kapu mellé lötte. A III. ke-
rület volt most állandóan támadásban, erőszakos já-
téka ellenére sem tudta megtörni a budaiak védel-
mét. A játék kezd mindjobban eldurvulni.

Dömötör Webert öklözte, majd Weber visszavá-
gott, a bíró mindent azonban nem látta.

Sorozatlan faultok! A 25. percben ugy látszott, hogy a
kerület egyenliteni fog, Kármán lövést azonban
Horn bravurosan fogta.

A játék közlehere képét mutatta. A játékosok
egymást öklözték, rugdaltak.

A III. kerület az egyenlítés érdekében mindent meg-
kísért. Először Dömötör fektet le a kapu előtt,
majd Fenyvesi ismételte meg az előbbi trükköt. Itt a
bíró faultot látott. A szabadrugást Fenyvesi lövé-
seből

Magyar góllal értékesítette a 38. percben (1:1).

Kezlds után heves budai támadásból

Rékk ismét megszerzte a vezetést és beállította
a végeredményt (2:1).

Váltakozó támadásokkal fejeződött be a mérkőzés.

Második ligabajnoksági eredmények: Vas
FC—Bak TK 0:0, Taxi FC—Csepel FC 4:0
(1:0).

Osztotnak a gyöngék a pontokon

Kispest—Somogy 1:1 (1:0)

Kaposvár. — 1200 néző. — Biró: Ivancsics

A mutatott formáknak megfelelően a mérkőzés eldöntetlenül végződött, bár

a Somogy a második félidőben többet támadott

és kis szerencsével a győzelmet is megszerezhetette volna.

Rekkenő melegben a Kispest támadásaival kezdődött a mérkőzés, de pár perc múlva már a Kövesse megerősített Somogy vette át az irányítást és tíz

percen belül négy kornert rugott. A játék heves iramú és meglehetősen durva volt, úgy, hogy *Tu-nyoghly hat percere ki is állt.* Az utolsó tíz percben a Kispest is veszélyes támadásokat vezetett és a 34. percben Szepes elhúzott Miklós mellett, a keresztező Joós eselést és

Szepes a kifutó Erdős feje fölött a hálóba rugta a labdát (1:0).

Szünet után a 9. percben

Galambos Petőnek adta a labdát, aki a kifutó Dénes feje fölött kiegyenlített (1:1).

Hullámzó játék után, amelyből inkább a Somogy vette ki részét, az eredmény nem változott. A Somogyban Erdős, Joós, Kövess, Galambos és Tu-nyoghly, a Kispesten Dénes, Laki és Szabó játszott jól.

Párisból vasárnap délután hazaindultak a magyar olimpikonok

Hétfőn este ünnepélyes fogadtatás a Keleti-pályaudvaron

Páris, augusztus 28.

(A Reggel tudósítójától.) A Los Angelesben diadalmasan szerepelt magyar csapat három részben tér haza. Az első és legnagyobb csoport, az úgynevezett *Misángyi*-csoport, amely az atlétákból, birkózókból, cellövőkésből és tornászokból áll, Párisban találkozott a modern pentatlonistákkal. A tornászok között van *Pelle* is, aki egyedülálló teljesímenyével két világbajnokságot és csaknem 40 pontot szerzett. A Misángyi-csoporttal együtt modern pentatlonisták

hétfőn este 9 óra 50 perckor érkeznek Budapestre a bécsi gyorsvonattal.

Az első magyar csoport, amelyet vitéz *Somogyi Endre* vezérkari őrnagy, a honvédelmi miniszter szárnysegéde és *Misángyi Ottó*, a MASZ ügyvezető elnöke vezet, vasárnap délután a párisi magyar követség vendége volt,

ahol a szabadságon levő követ nevében *Ambró Ferenc* ügyvivő és a követség tagjai magyaros vendéglátással fogadták őket. A tokaji és a különböző édességek jó, hangulatot teremtettek, úgy, hogy a magyar olimpikonok csak *nehéz*en hagyták el a követségi termet. Az említett csoport vasárnap délután 4 óra 46 perckor indult Párisból tízenegy napos terhes utazása legrövidebb, de mégis leglassabban muló utszakára, hogy hétfőn este Budapestre érkezék.

*

A Keleti-pályaudvaron hétfőn este nagy ünnepséggel fogadták Pellét és az olimpikonokat. *Az ünnepélyt a rádió is közvetíti.* A tornaegyesületek zászlóik alatt vonulnak ki a pályaudvarra, ahol *Teleki Sándor* gróf mondja az első üdvözlőbeszédet a MOTESZ nevében. Hegyeshalomra különben nagyszámu küldöttség utazik az olimpikonok elé.

A MAC nyert a BBTE előtt a Springer-vándordíjban

Győngye eredmények az FTC atletikai versenyén

(A Reggel tudósítójától.) Vasárnap délután 4 órakor folytatják a Ferencvárosi Torna Club Üllői-úti sporttelepén a néhai dr. Springer Ferenc vándordíjas atletikai verseny küzdelmeit. Az összeredmények alapján

az 1932. évi Springer-vándordíj védője a MAC csapata 44 ponttal,

2. BBTE 32 ponttal, 3. MTK 13 ponttal, 4. FTC 9 ponttal.

Részletes eredmények:

100 m-es gátfutás: 1. Jávör István (MTK) 15.7 mp. 2. Füzési (MAC) 16.4 mp. 3. Várany (MAC) 16.6 mp.

Magasugrás: 1. Késmárty Kornél (BBTE) 185 cm.

Kerkovits (BBTE) 176 cm. 3. Jász (MAC) 176 cm.

100 m-es síkfutás: 1. Dr. Pággami (BBTE) 10.9 mp. 2. Hajdú (FTC) 11.2 mp. 3. Havas (FTC) 11.3 mp.

400 m-es síkfutás: 1. Szalai Jenő (BBTE) 51.6 mp. 2. Kovási (BBTE) 52.4 mp. 3. Szondy (MAC) 53 mp.

Távolugrás: 1. Havas (FTC) 6 m. 53 cm. 2. Ara-

nyossy (MTK) 6 m. 39 cm. 3. Hubay (MTK) 6 m. 29 cm.

1500 m-es síkfutás: 1. Szabó Miklós (MAC) 4 p. 7.6 mp. 2. Szerb (MAC) 4 p. 9.8 mp. 3. Eperi (ESC) 4 p. 13.2 mp.

Súlydobás: 1. Csányi Zoltán (TFSC) 14 m. 41 cm. 2. Dr. Kovács (BBTE) 13 m. 43 cm. 3. Kiss (MOVE-OTE) 13 m. 29 cm.

Olimpiai staféta: I. osztály A. csoport: 1. BBTE csapata (Szalai, Kovács, Rágmami, Zsitvay) 3 p. 37 mp. 2. MAC csapata 3 p. 38.6 mp. 3. MTK 3 p. 49.4 mp.

Olimpiai staféta: B. csoport: 1. MAFK csapata (Kassach, Alberti, Pálhosi, Gyöngyösi) 3 p. 48.4 mp. 2. ESC csapata 3 p. 48.6 mp. 3. FTC 3 p. 55.4 mp.

Ami a Sportnoteszből kimaradt

Últam a Nagymező-utcai mulatóban. Egymásután következtek a számok: semmi attrakció, előszóna, a meleggel nem érdemes konkurálni. Egy amerikai szűzszám után ellát az enyhe taps, majd a barnára sül szőke konferanzsé kellő bájjal jelentette: *"Delmont-dúo következik."* A férfi hatalmas legény, a haja szőke, még nem lehet túl huszonöt. Nézem ezt az arcot... Ismerős, valahol láttam már. Hol, mikor, nem tudom, nem tudok; *"Delmont-dúo"...* — semmitmondó név, parakethaszálnatra. De ez az arc, hová tegyem?... Egy pillanat — és sok évvel ezelőtti kép jut eszembe... az uszoda, az örjőngő tömeg, ott voltam akkor, amikor *Barta Károly* megverte a német Fröhlichel a százméteres húszlábban! Európárekord alatt... és Barta Karesi most a "Delmont-dúo" táncosa...

Kicsit meglepődött, amikor a nevén szólítottam. — Kérem, én kilencszázhuszonötötől huszonhétig *nagy fu* voltam — mondta. — Turóca vittek, nagy élet volt... azután elvesztettem a formámat... bélista is volt — kész lettem... A lokál már régen tetszett nekem, táncmal még lehetett valamit csinálni. Az artistavizsgát letettem, a szövetségben összehozták a partnerommal, a számunk hamar megvolt és már két év óta dolgoztam külföldön, most hazajöttem...

Tovább nem beszélhetek, mert a pincér intett: *az egyik lárszágában egy idősebb nő táncolni akart...*

Érdekes külföldi hírek

a sport különböző frontjáról

Rómából jelentik: Vasárnap nagyszámu közönség előtt bonyolították le a Rómán keresztüli úszóversenyt, amelyen a magyar *Jakab és Győző* is résztvett. A versenyt az olasz Baigia-győ nyerte. A helyezettek sorrendje a következő: 2. Bianconi, 3. *Jakab*, 4. Candelqua, 5. *Győző*.

Schreiberhauból jelentik: Az Oriás-hegységben tartott motorkerékpár- és autómobil-hegységversenyt 50.000 főnyi közönség nézte végig. Magyar részről *Hartmann László* indult Bugatti-koossal, a versenykategoróriában, de nagy meglepetésre versenyt szenvedett a cseh Pohlól. A nap legjobb idejét az angol *Bulus* futotta NSU-motorkerékpáron, aki az 1000 km-es kategóriában 2 p. 49.6 mp-vel győzött.

Münchenből jelentik: A nemzetközi golfversenyen a München város által alapított nagyrétkü vándor-

díjat, München város nagyrétkü harmadszori győzelmével végleg megnyerte *Lauber Desző* magyar golfbajnok. Lauber egyébként a müncheni Zibelnél urhölgygel együtt győzött a nyílt vegyes párosban is és a bajor sorlegrét vívott küzdelemben mint előnyt adott második lett.

Newyorkból jelentik: A *Newyork Athletic Club* szombati atletikai versenyén *Saxton* a súlydobásban 16.16% méteres dobással új világrekordot dobott.

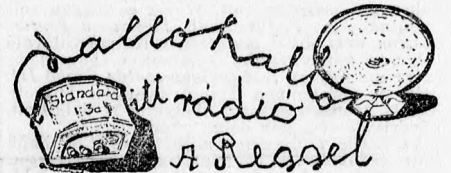
Győzelemmel startoltak az amatőrbajnokság újoncok. Az amatőrök is megkezdtek a bajnoki küzdelmeket. A két újonc, a PSC és EMTK értékes győzelemmel mutatkozott be. **Eredmények:** PSC—MTK 2:1 (2:0). EMTK—33 FC 3:1 (2:1). FTC—Fer. Vasas 5:0 (1:0). Postás—URAK 2:1 (1:0). Elektromos—MÁV 4:2 (2:1). BSE—Törkvész 1:0 (1:0). BESZKART—UTE 2:0 (1:0).

Az MTK uszógárdájának utolsó diadálnapja. A Nagyvárad melletti Püspökfürdőn ért véget vasárnap az MTK-uszók többhetes erdélyi turája. Az uszóverseny kimagaslóbb eredményei a következők: 100 m. gyors: 1. Brandy 1 p. 05 mp.; 66% m. hát: 1. Hódy 55.6 mp.; 100 m. mell: 1. Rajky 1 p. 21 mp.; 3x33 m. gyorsúzó-staféta: 1. MTK A.) csapat 55.6 mp., 2. MTK B.) csapat 56 mp., 3. Váradi kombinált 58 mp. A bemutató műnegrások során nagy tetszést aratott Hódy szűzúzóval és Nagy Károly humoros ugrásával. Az MTK—Nagyvárad kombinált vízúzó mérkőzés az MTK 18:1 (10:0) arányú győzelmével végződött. A gólok közül *Brandy tízet dobott.*

Kiadja: Lázár Miklós A Reggel Lapkiadó Részvénytársaság.

A szerkesztésért és kiadásért felelős: Lázár Miklós.

Világosság könyvnyomda Rt. Budapest, VIII. Conti-utca 4. Műszaki igazgató: Deutsch D.

Hónaljzúadás kész-és lábúadás ellen „AXILLOL“

Az ékeletes és biztos szer. Egy próba meglopó eredményt biztosít Önnek. Eredeti üvege ára 150 pengő. The Axillol Comp. Ltd. magyarországi képviselője

Török Patika Budapest VI. Király-utca 12. sz.

Füüdökád, gyermekkád, mosdók, W. C. és tartályok, vizkagylók gyári hibával. Füüdökályhák Birtoknál. Magyar-utca 1. Kosuthi Lajos-utcanál.

Zálogékeket bármiről mindenkinél nagyszámban árunk veszek. Mindenféle árak olcsón kaphatók. **Hermos Árufelhalmi Vállalat, Nagymező-utca 46.**

Dr. FÉNYES szakorvos

férfi- és nőbetegeknek rendel egész nap, VII. Rákóczi-út 32. I. em. 1. nyrtó (Rokussal szemben)

TAPETAZÁS

előtt kérjen költségvetést. **Hanlos Festvérek Rt.** Budapest VI, Hón Ede u. 5. Telefon: 19-4-51 18-5-23

Modern kerli, réz-és vasbutor, gyermek-koesik nagy vá-Hikker gyárában

Arkád bazar, V. I. Dohány-u. 22 Gyár VII, Hólló-utca 3 Javított vállalok

Buchwald Béla szabadalmának

legjobb kivételben és legolcsóbb árakon: **Kettőzhető mekkoci**, fa-és vas gyermeké, összehajtható, sodronygyűtékek etc.

„ZENITH“ vas-rézbutor és gyermekkocsi raktár

Mos: VI, Liszt Ferenc-ter II. Vidékre is. Kérjen árjegyzéket.

Dr. Kajdacs szakorvos

rendel: 10-4-ig és 7-8-ig férfi-és nőbetegeknek. VII. Jozsef-kört 2. szam.

Régi márvány sírkövek

újítástanynva és csiszolva a forgalmi ár felénél! Új fészke és szűzke gránit sírkövek gyári árban, igen olcsó **Szabó és Szantóti X, Kőbányai út 43/B.** Telefon: Jozsef út 40-43. Művelődési ház mellett. — Eszaki főműhelynél.

Aranydollár és fontra szűz zalogéveleket, könyveket, íx kanizsai papírokot pengő ellenében vesz és elad Barna-bank, V. Nádor-utca 25. Telefon 213-16, 104-67.

Márkás ZONGORÁK

szencziacs olcsó árakon, részletre is, 800 pengőtől kezdve

KERESZTÉLY

hírnevű zongoratermekben, Vilmos császár-út 66. Művelődési ház mellett leginkább ajánlhatjuk!

Zálogékeket mindenről, lejárta is; szűzgyörl, fémhennérl, vörösgyörl és egyéb értéktárgyakról veszek. Irodák: Erzsébet-kört I, Rákóczi-út 50, Teréz-kört 1/b.

Győngye tértnaknak

válaszbélyeg ellenében, díjmentesen küldöm szencziacs. Cím: „Patent 492“. Cluj (Kolozsvár), Románia, postafiók 1.

MAGYAR LÉGI FORGALMI RT

IV. Váci-utca 1. Telefon 80-8-88.

Nyári menetrend
ervényes augusztus 31-ig

7.00	14.20	ind.	BUDAPEST	érk.	13.20	18.40
8.35	15.45	érk.	WIEN	ind.	13.00	17.15
12.30	ind.	MISKOLC	érk.	9.50		
13.30	érk.	BUDAPEST	ind.	8.50		
15.00	ind.	BUDAPEST	érk.	8.40		
16.10	érk.	PECS	ind.	7.30		
16.20	ind.	BUDAPEST	érk.	7.20		
16.40	érk.	KAPOSVAR	ind.	7.00		

Naponként, vasárnap kivételével. Az autók indulnak: Budapestén a Váci-utca 1. szám alól 40. Wienben a Hotel Bristolnál 35 perccel a repülőgép indulása előtt.

Szerdán, esomban	Hétfőn, csütörtökön
9.00 ind. BUDAPEST	érk. 15.00
11.45 ér. KLAGENFURT	ind. 12.15
12.00 ind. BUDAPEST	érk. 12.00
13.30 ér. VELENCE	ind. 10.30

Kombinált menetféri jegyek a Budapest—Wien vonalon autóbusz—repülőgép vagy hajó—repülőgép formában 52—pengős árban (a gyv. III. o. jegy árának felel meg). Az egyik utat repülőgép, a másikat hajón vagy autóbuzson kell megtenni 60 napon belül.

Levelét és csomagjait küldje légipostán! **Díjzabakozt forduljon szállítási osztályunkhoz. Telefon: Aut. 80-8-89**